

SØ- OG HANDELSRET TEN DOM

afsagt den 10. maj 2019

Sag BS-3803/2018-SHR
Sag BS-3836/2018-SHR
Sag BS-4587/2018-SHR
Sag BS-5196/2018-SHR
Sag BS-42442/2018-SHR

Mikkel Rundin Ørsted,

Mette Marie Ørsted,

Søren Peter Ørsted,

Hans-Henrik Ørsted,

Charlotte Ørsted,

Jakob Andreas Ørsted og

Gunnar Frederik Ørsted
(beskikket advokat Jens Jakob Bugge for alle)

mod

Ørsted A/S,

Ørsted - Anholt Offshore A/S,

Ørsted EGJ A/S,

Ørsted El A/S,

Ørsted Horns Rev I A/S,

Ørsted Insurance A/S,

Ørsted Pipelines A/S,

Ørsted Real Estate A/S,

Ørsted Sales & Distribution A/S,

Ørsted Salg & Service A/S,

Ørsted Services A/S,

Ørsted VE A/S,

Ørsted Vind A/S,

Ørsted Wind Power A/S,

Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S,

Ørsted Horns Rev 2 A/S,

Ørsted Nr. 1 2014 A/S,

Ørsted Nr. 2 2014 A/S,

Ørsted Nr. 3 2014 A/S,

Ørsted Nr. 4 2014 A/S,

Ørsted Wind Power Denmark A/S,

Ørsted Wind Power Holding A/S,

Ørsted nr. 1 2008 A/S,

Ørsted New Bio Solutions China A/S,

Ørsted New Bio Solutions Holding A/S,

Ørsted Wind Power TW Holding A/S,

Ørsted Nearshore Wind ApS,

INBICON A/S,

Ørsted North America Holding A/S,

Ørsted GWS Avedøre Biogas A/S,

Ørsted Energy Storage Solution Holding A/S og

Renescience A/S

(advokat Frank Bøggild og advokat Nicolai Lindgreen for alle)

Denne afgørelse er truffet af retspræsident Ole Græsbøll Olesen, vicepræsident Mads Bundgaard Larsen, dommer Claus Forum Petersen samt medlemmerne Henrik Gundelach og Poul Hartvig Nielsen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagerne, der oprindelig er anlagt fra den 5. til den 19. januar 2018, handler hovedsageligt om, hvorvidt bærere af efternavnet Ørsted kan forhindre de sagsøgte selskaber i at anvende Ørsted som en del af deres selskabsnavne og varemærker.

Sagsøgerne, Mikkel Rundin Ørsted, Mette Marie Ørsted, Søren Peter Ørsted, Hans-Henrik Ørsted, Charlotte Ørsted, Jakob Andreas Ørsted og Gunnar Frederik Ørsted, har nedlagt følgende påstande, hvoraf påstandene 1 og 2 efter Sø- og Handelsrettens opfattelse kan sammenfattes som nedenfor anført:

1. Ørsted A/S, Ørsted – Anholt Offshore A/S, Ørsted EGJ A/S, Ørsted El A/S, Ørsted Horns Rev I A/S, Ørsted Insurance A/S, Ørsted Pipelines A/S, Ørsted Real Estate A/S, Ørsted Sales & Distribution A/S, Ørsted Salg & Service A/S, Ørsted Services A/S, Ørsted VE A/S, Ørsted Vind A/S, Ørsted Wind Power A/S, Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S, Ørsted Horns Rev 2 A/S, Ørsted Nr. 1 2014 A/S, Ørsted Nr. 2 2014 A/S, Ørsted Nr. 3 2014 A/S, Ørsted Nr. 4 2014 A/S, Ørsted Wind Power Denmark A/S, Ørsted Wind Power Holding A/S, Ørsted nr. 1 2008 A/S, Ørsted New Bio Solutions China A/S, Ørsted New Bio Solutions Holding A/S, Ørsted Wind Power TW Holding A/S, Ørsted Nearshore Wind ApS, Ørsted North America Holding A/S, Ørsted GWS Avedøre Biogas A/S og Ørsted Energy Storage Solution Holding A/S forbydes i Danmark at gøre brug af deres respektive selskabsnavne og tilpligtes at slette registreringen heraf som selskabsnavn.

2. Ørsted A/S, Ørsted – Anholt Offshore A/S, Ørsted El A/S, Ørsted Horns Rev I A/S, Ørsted Insurance A/S, Ørsted Pipelines A/S, Ørsted Real Estate A/S, Ørsted Sales & Distribution A/S, Ørsted Salg & Service A/S, Ørsted Services A/S, Ørsted VE A/S, Ørsted Vind A/S, Ørsted Wind Power A/S, Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S, Ørsted Horns Rev 2 A/S, Ørsted Wind Power Denmark A/S, Ørsted Wind Power Holding A/S, Ørsted New Bio Solutions China A/S, Ørsted New Bio Solutions Holding A/S, Ørsted Wind Power TW Holding A/S, Ørsted Nearshore Wind ApS, Ørsted GWS Avedøre Biogas A/S og Ørsted Energy Storage Solution Holding A/S forbydes i Danmark at gøre brug af deres respektive binavne, hvor ordet "Ørsted" i selskabsnavnet er udskiftet med "Orsted", og tilpligtes at slette registreringen heraf.
3. Alle de sagsøgte forbydes i Danmark at gøre brug af ØRSTED og ORSTED som forretningskendetegn, herunder som varemærke, således som dette fremgår af bilag 24 og 102.
4. Renescience A/S forbydes i Danmark at gøre brug af RENESCIENCE BY ØRSTED som forretningskendetegn, herunder som varemærke, således som dette fremgår af bilag 85-86, ligesom Renescience A/S tilpligtes at slette sin danske varemærkeregistrering VR 2017 02572.
5. Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S forbydes i Danmark at gøre brug af GREEN WASTE SOLUTIONS BY ØRSTED som forretningskendetegn, herunder som varemærke, således som dette fremgår af bilag 91.
6. Inbicon A/S forbydes at gøre brug af eller opretholde registreringen af ørsted.dk.
7. Ørsted A/S forbydes at gøre brug af eller opretholde registreringen af orsted.dk.
8. Ørsted A/S forbydes at gøre brug af eller opretholde registreringen af oersted.dk.

9. Ørsted A/S forbydes at gøre brug af eller opretholde registreringen af ørsted.com.
10. Ørsted A/S forbydes at gøre brug af eller opretholde registreringen af ørsted.com.

De sagsøgte har påstået frifindelse.

Sagsøgerne har under sagen haft fri proces.

Oplysningerne i sagen

Sagens parter

Mikkel Rundin Ørsted er efter det oplyste studerende på Det kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler. Han slettede sit registrerede efternavn Eriksen og gjorde sit mellemnavn Ørsted til sit registrerede efternavn i december 2017. Mikkel Rundin Ørsted er indehaver af virksomheden Mikkel R. Ørsted og er direkte efterkommer af H.C. Ørsted.

Mette Marie Ørsted er efter det oplyste keramiker og uddannet på Skolen for Brugskunst (nu Kunstakademiets Designskole). Hun har deltaget i en lang række udstillinger og kunsthøjtideligheder herhjemme og i udlandet og har været omtalt i danske boligmagasiner som RUM, Bo Bedre og Politiken. Mette Marie Ørsted har modtaget flere priser og legater, herunder Statens Kunstfonds arbejdslegat. Mette Marie Ørsted er indehaver af virksomheden Mette Marie Ørsted Keramik og er direkte efterkommer af H.C. Ørsted.

Søren Peter Ørsted er uddannet socialpædagog. Han er ikke længere erhvervsaktiv, men har igennem en årrække fungeret som designer og opfinder, og han har i den forbindelse haft forskellige erhvervsdrivende virksomheder. Han slettede sit registrerede efternavn Eriksen i december 2017 og gjorde mellemnavnet Ørsted til sit registrerede efternavn. Han er direkte efterkommer af H.C. Ørsted.

Hans-Henrik Ørsted er en dansk cykelrytter, der blandt andet har været indehaver af ti-merekorden (verdensrekorden), har opnået flere medaljer, herunder guldmedaljer, ved verdensmesterskaberne som professionel cykelrytter og har vundet bronze i 4 km forfølgelsesløb ved de Olympiske Lege i 1980 i Moskva. Hans-Henrik Ørsted arbejdede indtil for nylig som key account manager i Verisure og er i dag pensioneret. Han er direkte efterkommer af H.C. Ørsted.

Der er under sagerne fremlagt uddrag af blandt andet medieomtalen vedrørende Hans-Henrik Ørsted i perioden 1979-2017, hvori Hans-Henrik Ørsted i en række artikler er omtalt som "Ørsted" i overskriften. I de artikler, hvor "Ørsted" fremgår i overskriften, anføres Hans-Henrik Ørsteds fulde navn senere i artiklerne.

Charlotte Ørsted er datter af Hans-Henrik Ørsted og uddannet blandt andet cand.jur. fra Københavns Universitet. Hun har efter det oplyste været administrator fra 2014 til 2017 af Det Anders Sandøe Ørstedske Priismedaljelegat og bor i Stockholm, hvor hun arbejder som virksomhedsjurist. Hun er direkte efterkommer af H.C. Ørsted.

Jakob Andreas Ørsted er efter det oplyste lektor på Københavns Professionshøjskole og uddannet billedkunstner og lærer. Han er direkte efterkommer af Jacob Albert Ørsted, der var bror til H.C. Ørsted og Anders Sandøe Ørsted.

Gunnar Frederik Ørsted er efter det oplyste uddannet bibliotekar og har tidligere gennem en lang årrække arbejdet som sådan, men er ikke længere erhvervsaktiv. Han er direkte efterkommer af Jacob Albert Ørsted, som var bror til H.C. Ørsted og Anders Sandøe Ørsted.

De sagsøgte er en del af en energivirksomhed, der blandt andet udbyder forskellige energiprodukter og udvikler, opfører og driver vindmølleparker. Selskaberne er resultatet af en fusion i 2006 mellem det statsejede DONG A/S og en række forbruger- eller kommunalt-ejede elselskaber. Det fusionerede selskab fik navnet DONG Energy A/S, hvori Staten i dag ejer 50,1% af aktiekapitalen. DONG Energy A/S skiftede i 2017 navn

til Ørsted A/S, der herefter er blevet anvendt som selskabsnavn, varemærke og domænenavn, jf. nærmere nedenfor.

I Ørsted A/S' årsrapport og bæredygtighedsrapport for 2017 redegøres bl.a. i beretningen fra formanden for omstillingsprocessen til grøn energi og den fremtidige strategi for "Grøn vækst" og bæredygtighed.

Navneskiftet

Den 2. oktober 2017 indkaldte DONG Energy A/S til ekstraordinær generalforsamling til afholdelse den 30. oktober 2017, hvor det eneste punkt på dagsordenen var ændring af selskabets navn til Ørsted A/S.

Ligeledes den 2. oktober 2017 udsendte DONG Energy A/S selskabsmeddelelse nr. 35, hvori selskabet oplyste om det planlagte navneskifte til Ørsted A/S. Af meddelelsen fremgår bl.a.:

"Nyt navn og brand

Det nye navn – Ørsted – henviser til den danske videnskabsmand Hans Christian Ørsted (1777-1851). Ørsted stod i spidsen for flere banebrydende videnskabelige opdagelser, bl.a. opdagelsen af elektromagnetismen i 1820, hvilket lagde kimen til nutidens måde at producere strøm på.

Henrik Poulsen siger:

"Vi har gjort et stort arbejde for at finde det rette navn og den rette brand-identitet til vores virksomhed. Vores nye navn er en hyldest til H. C. Ørsteds nysgerrighed, engagement og interesse for naturen, og vores brand-identitet afspejler den nytænkning og dybe forståelse af naturen, som er afgørende for at kunne skabe en verden, der udelukkende kører på grøn energi."

...

Mere om H.C. Ørsted

Hans Christian Ørsted blev født i Rudkøbing på Langeland i 1777. Han blev uddannet som farmaceut fra Københavns Universitet i 1797 og blev udnævnt til professor i 1806.

Gennem hele sin imponerende karriere som fysiker var H. C. Ørsted dybt involveret i undersøgelsen af den indbyrdes sammenhæng mellem naturkræfterne.

Hans interesse for naturen, nysgerrighed og vedholdende søgen efter svar førte til opdagelsen af elektromagnetismen i 1820. H. C. Ørsteds opdagelse opnåede straks bred anerkendelse inden for naturvidenskabens verden, og den var med til at bane vejen for en række teknologiske fremskridt, som f.eks. produktionen af el.

Hans stræben efter nytænkning førte til, at Københavns Universitet oprettede en ny uddannelse inden for fysik og kemi under Ørsteds ledelse, ligesom der blev etableret nye laboratorier. I 1829 oprettede H. C. Ørsted Den Polytekniske Læreanstalt, det nuværende Danmarks Tekniske Universitet (DTU), hvor han var den første rektor.

H. C. Ørsted blev en vigtig foregangsmand, ikke kun inden for fysik, men også inden for filosofi, poesi og æstetik. Han udgav bøger som skribent og digter, og hans hovedværk er bogen 'Aanden i Naturen' (1850). Artikelsamlingen beskriver hans livsfilosofi og syn på en lang række spørgsmål. H. C. Ørsted var en nær ven af H. C. Andersen.

Han var gift med Inger Birgitte Ballum. Sammen fik de syv børn. H. C. Ørsted døde i 1851 i en alder af 73. Han er begravet på Assistens Kirkegård i København."

Den 2. oktober 2017 sendte selskabet desuden et brev til en række bærere af navnet Ørsted, hvoraf følgende fremgår:

"Kære

Som du måske har set, bliver DONG Energy til Ørsted den 6. november 2017. Vi skriver til dig, fordi vi derfor bliver navnefæller. Det er vi meget beærede over.

Fra sort til grøn

Vi bliver til Ørsted, fordi navnet DONG Energy ikke længere beskriver, hvad vores virksomheden står for. Vi har siden dannelsen af DONG Energy, oprindeligt en forkortelse for Dansk Olie og NaturGas, udviklet os fra et energiselskab baseret på fossile brændstoffer, til et selskab, som er fuldt dedikeret til grøn energi. I dag er vores vision at være med til at skabe et Danmark og en verden, der udelukkende kører på grøn energi.

Vi er inspireret af H. C. Ørsted

Vores valg af navn er en anerkendelse af H. C. Ørsteds vigtige bidrag til Danmark, videnskaben og verden. Vi er inspireret af hans nysgerrighed, dedikation og interesse for naturen, som førte til hans opdagelse af elektromagnetismen. Og som er grundlaget for, hvordan vi producerer energi i dag.

Kom til Ørsted-fejring med dine navnefæller

Som kommende navnefælle vil vi gerne invitere dig til Ørsted-fejring. Bliv klogere på H. C. Ørsteds betydning for vores samfund i dag, og lær om energiens historie gennem foredraget "Fra hvalolie til havvindmøller". Du kan også få en virtual reality-tur op i verdens største havvindmølle, og så byder vi selvfølgelig på kaffe og kage.

..."

Navneskiftet gav den 2. oktober 2017 og efterfølgende anledning til en del medieomtale, herunder nogle artikler, hvori er omtalt omstillingen fra sort til grøn energi og/eller koblingen til H.C. Ørsted og elektromagnetismen.

Der er endvidere fremlagt flere facebookopslag, hvis datering er nogenlunde sammenfaldende med datoen for lanceringen af navneskiftet, og hvori der er negative udtalelser om navneskiftet, herunder i relation til navnet DONG.

I e-mail af 11. oktober 2017 henvendte en aktionær i DONG Energy A/S sig til selskabet med spørgsmål om, hvorfor navneændringen var sat til afstemning på generalforsamlingen den 30. oktober 2017, når navneskiftet allerede var effektueret i form af tv-reklamer og billboards, samt om den juridiske baggrund for, at selskabet havde ret til at anvende familienavnet Ørsted.

I e-mail af 12. oktober 2017 besvarede selskabet henvendelsen med bl.a. følgende:

"Tak for din interesse og spørgsmål.

Ad 1)

Vi har været i dialog med vores største aktionærer som alle er positive overfor vores navneændring. Hermed er der et flertal for forslaget om at ændre navn til Ørsted.

Ad 2)

DONG har opnået EU-varemærkere registrering af både ord- og figurmærke til ØRSTED uden indsigelser.

Forholdet mellem varemærkeloven og navneloven er reguleret i varemærkelovens § 14, nr. 4, hvorefter kendte historiske personers navne gerne indgår i varemærker, hvis der er tale om en for længst afdød person. En for længst afdød svarer som hovedregel til 70 år, og det er 166 år siden, at H. C. Ørsted døde. H. C. Ørsteds navn kan derfor benyttes som forretningskendetegn uden at krænke slægtnings ret til navnet. I Danmark er der ca. 400 bærere af ØRSTED-navnet, men efter varemærkelovens § 14, nr. 4, anses et navn kun for beskyttet, hvis det er "sjældent", hvilket vil sige, at der er under 30 bærere af navnet."

Den 11. oktober 2017 sendte Charlotte Ørsted en e-mail til Dong Energy A/S med efterlysning af en invitation til den kommende reception i anledning af navneskiftet, idet hverken hun eller hendes forældre havde modtaget en sådan. E-mailen blev besvaret samme dag med, at alle danskere med Ørsted som enten efternavn eller mellemnavn var velkomne til at deltage, samt at selskabet havde forsøgt at kontakte så mange navnefæller som muligt, men at dette var begrænset af tilgængelige adresser.

Den 16. oktober 2017 sendte Hans-Henrik Ørsted en e-mail til selskabet, hvori der blev udtrykt undren over den manglende invitation til receptionen i anledning af navneskiftet henset til, at H.C. Ørsted var hans tiptipoldefar, og med forslag om, at bestyrelsen for H.C. Ørsted Selskabet blev inviteret til arrangementet.

Charlotte Ørsted meddelte den 24. oktober 2017, at hun desværre ikke havde mulighed for at deltage i receptionen i anledning af navneskiftet.

Ved brev af 24. oktober 2017 rettede advokat Jens Jakob Bugge på vegne af tre af sagsøgerne henvendelse til DONG Energy A/S vedrørende retsstridig brug og registrering af endetegnet Ørsted og/eller Orsted og henviste bl.a. andet til selskabslovens § 2, stk. 2, og varemærkeloven, herunder principperne i varemærkelovens § 14, nr. 4. Advokaten anmodede henset til den planlagte ekstraordinære generalforsamling den 30. oktober 2017 om en afklaring på problemstillingen hurtigst muligt og senest den 27. oktober 2017.

Efter telefoniske drøftelser mellem advokaterne besvarede advokat Frank Bøggild på vegne af DONG Energy A/S henvendelsen ved e-mail af 27. oktober 2017, hvoraf blandt andet fremgår, at selskabet var interesseret i en ordentlig dialog med bærerne af Ørsted-navnet og tilbød at mødes med de pågældende navnebærere i løbet af november 2017. Advokat Frank Bøggild oplyste endvidere, at anvendelsen af Ørsted og Orsted var juridisk berettiget.

Den 30. oktober 2017 blev der afholdt ekstraordinær generalforsamling i DONG Energy A/S, hvor navneændringen til Ørsted A/S blev godkendt. Af protokollen fremgår bl.a. følgende vedrørende navneændringen:

"Dirigenten oplyste, at Selskabet forud for generalforsamlingen havde modtaget skriftlige spørgsmål fra to aktionærer om navneændringen og Rigsrevisionens undersøgelse af kapitaludvidelsen og den efterfølgende børsnotering af selskabet.

...

Ad dagsordenens pkt. 1

Bestyrelsesformand Thomas Thune Andersen gennemgik bestyrelsens forslag om at ændre Selskabets navn til Ørsted A/S og udtalte i tilknytning hertil følgende:

... Globalt set er DONG Energy et navn, som vores kunder og samarbejdspartnere nu associerer med markedslederen inden for havvind. ...

...

At finde et nyt navn til en virksomhed er ikke nemt. Ideelt set skal det være forankret i historien, samtidig med at det peger imod fremtiden. Vi ønskede ikke, at det skulle være et rent designernavn uden nogen substans. Derudover skal det være et navn, der fungerer på tværs af markeder og som kan registreres juridisk. Samlet set har vi screenet mere end 3.000 navne igennem denne proces. I sidste ende fandt vi et navn, som ramte en nerve hos de folk, der var involveret i processen, herunder de ansatte, ledelsen og bestyrelsen. Og kort sagt ganske vigtigt; navnet føltes rigtigt.

Navnet Ørsted er inspireret af en af Danmarks førende videnskabsmænd igennem tiderne, Hans Christian Ørsted. I 1820 opdagede H. C. Ørsted elektromagnetismen, som i dag danner grundlag for moderne elproduktion. Der har naturligvis og uundgåeligt været mange forskellige reaktioner på navnet, men jeg kan heldigvis konstatere, at langt størstedelen har været positive.

Vi har selvfølgelig gjort os store overvejelser omkring det at vælge et navn, der starter med bogstavet ø. Grøn energi er noget, vi er rigtig gode til i Danmark. Vi ser det som en styrke at bruge et dansk bogstav. Derudover er navnet Ørsted blevet testet i mange lande med stor succes. Rent praktisk vil vi internationalt bruge navnet Orsted. Derfor foreslår bestyrelsen, at selskabets navn ændres til 'Ørsted A/S', og at 'Orsted A/S' tilføjes som nyt binavn for selskabet. For at undgå at andre kalder sig DONG Energy, tilføjer vi også det gamle selskabsnavn som et binavn.

Vi har inden generalforsamlingen modtaget et skriftligt spørgsmål fra en aktionær om, hvorfor navneændringen til Ørsted er sat til afstemning, når den allerede er effektiviseret i TV-reklamer, billboards m.v.

Det er rigtigt, at vi har kørt en branding-kampagne efter lanceringen af det nye navn. Jeg vil dog gerne understrege, at den egentlige udrulning af navnet i koncerne afventer godkendelse på dagens generalforsamling og sker 6. november 2017.

Fra samme aktionær har vi modtaget et spørgsmål, om vi har ret til at bruge familienavnet Ørsted som firmanavn.

Jeg kan oplyse, at vi har opnået EU-varemærkeregistriering uden indsigelser. Kendte historiske personers navne kan indgå i varemærker, hvis der er tale om en for længst afdød person. Vi kan derfor benytte H. C. Ørsteds navn uden at krænke slægtninges ret til navnet.

Et navn kan i helt særlige situationer være beskyttet, hvis det er sjældent. Myndighedernes faste, langvarige praksis er, at et navn er sjældent, hvis der er under 30 bærere af dette navn. I Danmark er der ca. 400 bærere af Ørsted-navnet. Det er derfor ikke sjældent.

Jeg kan forsikre om, at vi vil gøre vores yderste for at bringe ære til H. C Ørstedes eftermæle.”

Den 9. november 2017 sendte advokat Frank Bøggild et brev til advokat Jens Jacob Bugge med Ørsted A/S' hovedsynspunkter. Det fremgår af brevet, at der skulle afholdes møde mellem parterne den 16. november 2017. Herefter var der nogle forligsdrøftelser mellem parterne, hvilke dog endte uden resultat.

Der er af de sagsøgte fremlagt to ”Ørsted navneanalyser” udført af Kantar Millward Brown henholdsvis den 2. januar 2018 og 4. januar 2019 vedrørende respondenternes associationer i relation til spørgsmål om Ørsted og DONG Energy.

Der er endvidere af parterne fremlagt bl.a. en række artikler fra 2018 med relation til navneskiftet og søgsmålet samt fremlagt facebookopslag fra utilfredse kunder på Ørsted A/S' facebookside.

Videre fremgår det af en erklæring af 9. februar 2018 fra Anders Hertz Ørsted, der efter det oplyste er ansat i et af de sagsøgte selskaber og direkte efterkommer af H.C. Ørsted, at han meddeler samtykke til, at Ørsted A/S mv. må gøre brug af ”Ørsted- eller Ørsted-betegnelserne” bl.a. som forretningskendetegn, varemærke og selskabsnavn.

Under hovedforhandlingen er forevist flere film produceret af eller for Ørsted A/S, herunder filmen ”*How to pronounce Ørsted*”, hvor personer med forskellig nationalitet udtaler ”Ørsted”. Filmen er udateret. Ligeledes er forevist to versioner af filmen ”*Love your home*”, hvor alene den ene version omtaler H C. Ørsted og hans opdagelse af elektromagnetismen. Filmene er udaterede.

Endelig er fremlagt hæftet ”*Becoming Ørsted*”, som blev udgivet på både dansk og engelsk i forbindelse med navneskiftet, og hvori visionen for fremtiden, baggrunden for navneskiftet, og videnskabsmanden H.C. Ørsted nærmere omtales.

H.C. Ørsted - Hans Christian Ørsted

Der er fremlagt uddrag af en række bøger og artikler vedrørende Hans Christian Ørsted, hvoraf bl.a. følgende kan uddrages:

H.C. Ørsted blev født den 14. august 1777 og rejste med sin yngre bror Anders Sandøe Ørsted i 1794 til København, hvor de samme år bestod studentereksamen. H.C. Ørsted bestod farmaceutisk eksamen i 1797. Samme år besvarede han Københavns Universitets prisopgave inden for litteratur og året efter den medicinske prisopgave. I 1799 tog han den filosofiske doktorgrad. I 1801 foretog H.C. Ørsted en udenlandsrejse, hvor han studerede såvel naturfilosofi som naturvidenskab. Efter udlandsrejsen blev H.C. Ørsted tilknyttet København Universitet og blev i løbet af nogle år ordinær professor i fysik ved universitetet.

I begyndelsen af 1820 foretog H.C. Ørsted nogle forsøg, der førte til hans opdagelse af elektromagnetismen. Opdagelsen banede vejen for det moderne industrisamfund med dets motorer, generatorer og telefoner, hvilke er baseret på elektromagnetismen.

H.C. Ørsted var interesseret i andet end de naturvidenskabelige fag og var blandt andet primus motor i forbindelse med oprettelsen af Polyteknisk Lærestanstalt (det nuværende DTU) og stifter af forløberne for Meteorologisk Institut og Patent- og Varemærkestyrelsen. Han var endvidere aktiv i relation til fordanskning af sproget og skabte i sin levetid 2.000 danske ord og ordstillinger, herunder for eksempel ordene "*brint*" og "*ilt*".

H.C. Ørsteds sidste store værk var "*Aanden i naturen*", der er en samling af tekster skrevet af H.C. Ørsted over adskillige årtier vedrørende hans filosofiske og naturvidenskabelige tanker. H.C. Ørsted døde den 9. marts 1851.

Andre kendte personer med navnet Ørsted

Sagsøgerne har til dokumentation for andre kendte personer med navnet Ørsted, bortset fra H.C. Ørsteds bror, juristen Anders Sandøe Ørsted, fremlagt en række artikler m.v. vedrørende jazzbassisten Niels-Henning Ørsted Pedersen, sangerinden Karen

Marie Ørsted Andersen, kaldet MØ, sangerinden Emilie Ørsted og forfatteren Mikkel Ørsted Sauzet.

Personnavnet Ørsted

Af udskrift af 22. november 2017 fra Danmarks Statistik fremgår, at der i 2016 var 398 personer i Danmark med efternavnet Ørsted, mens tallet i 2017 var steget til 401. Det er endvidere oplyst, at der i 2019 var 418 personer, der havde Ørsted som efternavn i Danmark. Endelig er det oplyst, at der er ca. 1200 personer i Danmark, der har Ørsted som enten mellemnavn eller efternavn.

Omstridte varemærker

Den 29. august 2016 ansøgte Inbicon A/S om at få registreret ordmærkerne Orsted og Ørsted, hvilke blev registreret som EU-varemærker henholdsvis den 9. marts og 10. april 2017 i en række klasser (bilag 24).

Inbicon A/S ansøgte den 3. marts 2017 om at få registreret figurmærket Ørsted i blå/hvid samt i sort/hvid, hvilke EU-varemærker blev registreret den 16. juni 2017 i en række klasser (bilag 24 og 102). Figurmærkerne har følgende grafiske udtryk:

Den 27. oktober 2017 ansøgte Renescience A/S om at få registreret figurmærket Renescience by Ørsted ved Patent- og Varemærkestyrelsen. Figurmærket, der blev registreret den 21. december 2017 (VR 2017 02572) i en række klasser, er udført i farverne rød, grøn og blå og har følgende grafiske udtryk (bilag 85):

Renescience A/S ansøgte endvidere den 25. april 2018 om et EU-varemærke til figurmærket Renescience by Ørsted (bilag 86). Ansøgningen er ikke færdigbehandlet ved EUIPO, hvor der er modtaget to indsigelser mod ansøgningen.

Endelig ansøgte Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S den 8. juni 2018 om et EU-varemærke til ordmærket GREEN WASTE SOLUTIONS BY ØRSTED (bilag 91). Ansøgningen er endnu ikke færdigbehandlet.

Omstridte domænenavne

Der er fremlagt udskrift fra hjemmesiderne hostmaster.dk og Whois vedrørende domænerne ørsted.dk, orsted.dk, orsted.com, ørsted.com og oersted.dk. Det er ubestridt, at henholdsvis Inbicon A/S og Ørsted A/S enten er registranter af de pågældende domæner eller disponerer herover.

H.C. Ørsted Værket

Ørsted A/S ejer efter det oplyste H.C. Ørsted Værket, der blev taget i brug den 1. april 1920. Det nye elværk blev navngivet efter H.C. Ørsted i 100-året for hans opdagelse af elektromagnetismen.

Der er fremlagt en lang række uddrag fra bøger, artikler og breve mv. omhandlende H.C. Ørsted Værket, herunder en publikation fra DONG Energy A/S, hvori værket i al væsentlighed benævnes ved dets fulde navn. I en artikel på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, der senest er opdateret den 22. november 2017, er værket indledningsvis benævnt H.C. Ørstedværket, men omtales herefter primært som "Ørstedsværket".

Anvendelse af Ørsted som stednavn og virksomhedsnavn

Det er oplyst, at der er fire byer i Danmark, der hedder Ørsted, ligesom der findes et sogn benævnt Ørsted.

Der er endvidere fremlagt udskrifter fra diverse hjemmesider til illustration af anvendelsen af Ørsted som navn eller dele af et navn på virksomheder og offentlige institutioner mv., herunder Ørsted Bageri, Tandlægehuset Ørsted, Ørsted Kirke, Ørsted Autocentral, Ørsted Bibliotek, Ørsted Telte A/S, Ørsted Jagtklub, Ørsted Rideklub, Ørstedsskolen, Ørstedsparken, Ørsted Lastvogncenter ApS, Ørsted Kiosken, Apotek Ørsted, Ørsted Vine og Cafe Ørsted. I Ørstedsparken findes efter det oplyste blandt andet et mindesmærke for H.C. Ørsted.

Videre er fremlagt en søgning fra BiQ Erhvervsinformation af 5. december 2017 vedrørende virksomhedsnavne indeholdende Ørsted. Søgningen resulterede i 423 virksomheder mv. Det er oplyst, at ud af de 423 resultater vedrørte 214 aktive selskaber. De 139 heraf var virksomheder, der geografisk havde tilknytning til stedsnavnet Ørsted eller var beliggende på H.C. Ørsted Vej eller lignende, 44 af virksomhederne var ejet eller oprindeligt stiftet af en person med Ørsted som mellemnavn eller efternavn, mens 30 af virksomhederne var en del af Ørsted-koncernen, mens kun 4 virksomheder brugte navnet Ørsted uden, at årsagen hertil kunne fastlægges.

Endelig er fremlagt en oversigt over 21 veje, gader eller pladser, hvori "Ørsted" indgår i navnet uden samtidig anvendelse af "H.C." eller "Hans Christian".

Andre eksempler på tilfælde, hvori Ørsted indgår som en del af et navn eller lignende:

I 1999 blev Danmarks første satellit, Ørsted, sendt ud i rummet. Ørsted-satellitten skulle måle jordens magnetfelt og er opkaldt efter H.C. Ørsted.

H.C. Ørsted har desuden givet navn til Ørstedes regel, der er en regel, der angiver, hvorledes et kompas magnetnordpol vil slå ud i nærheden af en ledning.

Endvidere har H.C. Ørsted lagt navn til en måleenhed, der er en fysisk enhed for magnetisk feltstyrke. $1 \text{ Ørsted} = 1 \text{ Oe} = (250/\pi) \text{ A/m}$.

Selskabet for Naturlærens Udbredelse, der blev stiftet af H.C. Ørsted i 1824, uddeler en pris, der benævnes H.C. Ørsted medaljen, ligesom H.C. Ørsted Selskabet sammen med

Langeland Kommune hvert år uddeler H.C. Ørstedprisen – prisen for kunst og viden-
skab.

Endelig afholder DTU ca. to gange årligt såkaldte Ørsted-forelæsninger.

Andre forhold

De sagsøgte har fremlagt en liste over kendte efternavne, der samtidig benyttes som kendetegn, varemærke eller domæne. Listen indeholder 22 kendte danske efternavne samt 9 kendte udenlandske efternavne.

Endelig har sagsøgerne fremlagt en række artikler fra perioden 2012-2017 som eksempler på negativ omtale af DONG Energy A/S, herunder i forbindelse med tidligere salg af dele af virksomheden.

Patent- og Varemærkestyrelsens praksis

Ved brev af 15. februar 1996 til patentforeninger og patentbureauer mv. meddelte det daværende Patentdirektorat, at der ville ske en praksisændring (en lempelse) for så vidt angik direktoratets anvendelse af den dagældende varemærkelovs § 14, nr. 4, om personnavne. Patentdirektoratet meddelte om den fremadrettede praksis bl.a., at:

”Som hovedregel vil kun beskyttede efternavne samt sjældne efternavne dvs. (ikke-beskyttede) navne som ved opslag i KTAS’ telefonbøger fylder ca. en spalte eller derunder, blive mødt med personnavneindvendingen i § 14, nr. 4.”

I et notat af 5. maj 2017 fra Patent- og Varemærkestyrelsen om forholdet mellem registrerede varemærker og andre kendetegn anfører styrelsen efter en redegørelse for ovennævnte praksis bl.a. følgende:

”At grænsen netop skal fastlægges ved 30 navnebærere er dog langt fra fortsat indlysende. Således er der med navneloven af 1. april 2006 indført en grænse for ”beskyttede efternavne” på 2000 navnebærere, jf. navnelovens § 2, ligesom navnelovens § 27 fastslår, at

”Den, der kan godtgøre, at en anden uberettiget benytter vedkommendes navn eller et navn, der har en sådan lighed hermed, at forveksling let kan ske, kan ved dom få den anden tilpligtet at ophøre med brugen af navnet.”

Netop disse bestemmelser er lagt til grund af Klagenævnet for domænenavne i vurderingen af, om registrerede domænenavne krænker et beskyttet efternavn. Da navneloven må anses for at være den speciallov, der dels fastslår grænsen for, hvornår der består en ideel interesse i et efternavn, og dels hvilke kriterier der skal anvendes i vurderingen af, hvornår en sådan ideel interesse er gået for nær, bør såvel varemærkelovens bestemmelser som styrelsens praksis vedrørende beskyttede navne være baseret herpå.”

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Hans-Henrik Ørsted, Søren Peter Ørsted, Charlotte Ørsted, Henrik Poulsen og Michael Lerche Nielsen.

Hans-Henrik Ørsted har forklaret blandt andet, at han har færdiggjort 10. klasse, hvor efter han satsede på sin cykelkarriere, som toppede med blandt andet OL-bronze i 1980 og et verdensmesterskab i 1984. Efter cykelkarrieren arbejdede han med salg, og han har været salgschef og salgsdirektør. Han er nu gået på efterløn.

Ørsted er hans slægtsnavn og en væsentlig del af hans identitet. Han har altid heddet Ørsted til efternavn, og navnet var også en væsentlig del af hans cykelkarriere, idet han i en 15-årig periode blev meget omtalt i medierne som ”Ørsted”. Hans tiptipoldefar var H.C. Ørsted. Blandt kendte personer i slægten er Anders Sandøe Ørsted og basisten Niels-Henning Ørsted Pedersen.

De gode cykelresultater medførte, at medierne i stort omfang havde fokus på ham. Det var dejligt og positivt, når det angik sportskarrieren, men mindre positivt i relation til privatlivet, når han forsøgte at trække sig tilbage. Han var altid ”på”, fordi medierne fulgte ham. Hans popularitet kom også til udtryk på anden vis. For eksempel kunne han blive stoppet på gaden af forbipasserende eller pludselig blive tilbudt en ekstraordinær rabat i butikker. Han var ikke dengang – og er stadig ikke i dag – en person, der bryder sig om at være omtalt i de kulørte blade. Han modtager fortsat fanbreve, ligesom han indimellem er i kontakt med medierne. Aktuelt er han i kontakt med en journalist i forbindelse med udgivelse af en ny bog om cykelryttere.

Han blev opmærksom på DONG’s navneskift til Ørsted igennem familien. Et familiedlem havde kontaktet hans datter, Charlotte Ørsted, for at høre, om de deltog i

fejringen af det nye navn. Hans umiddelbare reaktion var, at DONG havde overtrådt grænserne, men han var også nysgerrig efter at vide, hvad et navneskift til Ørsted indebar. Han var overbevist om, at selskabet skulle hedde H.C. Ørsted, selvom det måske kan lyde lidt naivt. Det var meget grænseoverskridende for ham, da han erfarede, at det kun skulle hedde Ørsted. Han kan ikke genkende DONG's gengivelse af, at han var positiv over for navneskiftet. Han kontaktede DONG for at nærmere finde ud af, hvad der foregik. Hverken hans mor, han selv eller hans datter var inviteret til fejringen. Han blev klar over, at det var et stort og kommercielt skifte for koncernen, som han ikke mente var i overensstemmelse med og passede til deres slægtsnavn. Han drøftede situationen med sin datter, der er jurist, hvorefter de rettede henvendelse til en advokat. Advokaten vendte tilbage med besked om, at de ikke umiddelbart havde en god sag. De skulle herefter overveje, om de kunne gå op imod en virksomhed af DONG's størrelse. De fandt ud af, at andre familiemedlemmer havde lagt sag an mod selskaberne, og de kunne derfor blive en del af sagsanlægget og føre sagen sammen.

Han er opmærksom på, at Ørsted-koncernen også gerne vil anvende deres brand inden for sportsverdenen, idet han har set et par cyklister i lyseblå trøjer med Ørsted logoet på. Han er glad for, at et firma vil donere penge til sportens verden, men han er ramt af, at det hedder Ørsted.

Han har kendskab til flere andre familiemedlemmer, der har det på samme måde som sagsøgerne. De har ikke haft mulighed for at være en del af sagen, hvilket skyldes enten alder eller økonomi. Han har generelt fået stor sympati fra dem, han har fortalt om sagen.

Det fremgår tydeligt af Ørsted-koncernens kampagner, at denne sag føres ved domstolene. Ørsted-koncernen er nu pludselig begyndt at markedsføre sig med tilknytning til H.C. Ørsted og generelt hylde H.C. Ørsted og hans opdagelse i deres kampagner.

Søren Peter Ørsted har forklaret blandt andet, at han er uddannet socialpædagog. I 1990'erne begyndte han at designe og producere tekniske produkter til skoler og daginstitutioner, der havde til formål at understøtte børns motoriske og sansemæssige ud-

vikling. Produkterne blev produceret i Kina og Vietnam og blev solgt i store dele af Europa. Han er ikke erhvervsaktiv længere.

Han har tidligere heddet Eriksen til efternavn, men har altid betragtet sit efternavn som "Ørsted Eriksen". Hans farmor hed Ørsted, og hans farfar hed Eriksen. Han blev i forbindelse med sagen opmærksom på, at der var stor fokus på, hvilken del af efternavnet, der stod sidst. Han slettede derfor Eriksen, for at der ikke skulle være tvivl om, at han tilhører Ørsted-slægten. Det er en væsentlig del af hans identitet, at han hedder Ørsted. De fleste mennesker er først og fremmest identificeret via deres navn. Folk spørger ind til navnet Ørsted, og det giver en masse associationer. Hans far arvede en del af boet efter den H.C. Ørsted, der var direktør for de nordiske arbejdsgiverforeninger. I boet var en del slægtsrelaterede arvestykker - herunder fra fysikeren H.C. Ørsted. Han er derfor vokset op med en del af slægtens arvestykker. Navnet skaber et slægtsbånd, som skal bevares, når han er væk. Det er en del af deres familiestruktur og et holdepunkt i hans liv, som han er glad for og tryk ved.

Han blev i efteråret 2017 kontaktet af sin søster, der ville høre, om han var inviteret til DONG's reception i forbindelse med navneskiftet, men han havde ikke modtaget en invitation. Hans søster sendte invitationen til ham, og han følte sig provokeret af, at det var anført, at DONG følte sig bæret over i fremtiden at kunne hedde Ørsted. Hans søster var tydelig berørt og vred over DONG's navneskifte til Ørsted. Han følte sig krænkede af navneskiftet. Det føltes, som om DONG tvang sig ind i familien. Han kan bedst beskrive det således, at det ville svare til, at et fremmed menneske står i ens stue og takker for gæstfriheden, når man hverken har åbnet døren eller inviteret den pågældende indenfor. Han vil egentlig helst, at de blot forlader hans stue. DONG vil blive associeret med navnet Ørsted, og hele Ørsted-familien bliver gidsler i den plan. Det er meget ubehageligt og grænseoverskridende.

Han var bekendt med, at han havde et sjældent slægtsnavn, så han undersøgte nærmere, om DONG havde ret til at tage navnet. Han vidste, at det var et beskyttet efternavn og læste blandt andet navneloven igennem samt foretog andre undersøgelser. Han kunne ikke finde holdepunkter i loven eller andre steder, der gav DONG belæg for at

handle, som de havde gjort. Han henvendte sig til den lokale retshjælp, der henviste til en specialist, og han tog herefter kontakt til advokat Jens Jakob Bugge, der tidligere havde rådgivet ham.

Det store problem med navneskiftet er, at DONG gør sig til synonym for slægtsnavnet Ørsted. DONG bliver en slags fællesnavn for alt, hvad der relaterer sig til Ørsted-navnet. Det er problematisk grundet den virkning, selskabet vil få på Ørsted-navnet i fremtiden. Et gadenavn som H.C. Ørstedsvej giver ikke anledning til det samme postyr, som DONG igennem tiderne har givet anledning til. Navnet vil blive associeret med Ørsted-selskaberne, herunder eventuel negativ medieomtale. Han har talt med flere navnebærere, der har tilsvarende holdning. Det skyldtes ressourcer, at de ikke har valgt at være sagsøgere i denne sag. Det kræver store ressourcer at deltage i en sådan retssag.

Det har været meget overvældende for ham at se DONG's brandingkampagner. For et års tid siden havde han ikke begreb om, hvor omfattende og hurtigt DONG ville brande deres navn. Det fremgår af bannere, skilte, reklamer osv. Hans slægtsnavn er ved at blive et brand, mere end det er hans navn. Det har mistet noget af den fortælling og den historie, som han er en del af. Han er ikke interesseret i, at tredjepersoner eller firmaer tager rettighederne til hans slægtsnavn. Det er besynderligt og uacceptabelt, at han ikke blev inddraget eller involveret i DONG's planer med at skifte navn til Ørsted. Han er underlagt tavshedspligt vedrørende de møder, de havde med repræsentanter for Ørsted-koncernen, og kan derfor ikke udtale sig nærmere om indholdet heraf.

Charlotte Ørsted har forklaret blandt andet, hun har en bachelor i filosofi fra Aarhus Universitet og er kandidat i jura fra Københavns Universitet.

Hun har altid heddet Ørsted til efternavn, og det har stor betydning for hende. Det er en stor del af hendes identitet. Det er svært at beskrive, men navnet er meget betydningsfuldt for hende. Ørsted har haft stor betydning for hende – også gennem hendes barndom – idet hendes far var en kendt cykelrytter og gik under navnet Ørsted i medierne. Navnet Ørsted har været en fast bestanddel hele hendes liv. I skolen var Ørsted

en henvisning til hendes far – Hans-Henrik Ørsted – og da hun fik fysik, blev Ørsted en henvisning til H.C. Ørsted. Hun har derfor altid skullet forholde sig til sin slægt og har altid anset det for noget særligt, at hun hed Ørsted. Slægten kan spores tilbage til 1500-tallet, og hun er stolt af at være en del af Ørsted-slægten.

Hun havde studiejob hos professor Ditlev Tamm. Det var en intern joke imellem dem, at hun fik jobbet, fordi hun hed Ørsted. Ditlev Tamm havde skrevet disputats om juristen Anders Sandøe Ørsted. Hun var tidligere involveret i uddelingen af Det Anders Sandøe Ørstedske Priismedalje-Legat, hvor sølvmedaljen går til lærebøger inden for retsvidenskaben, mens guldmedaljen tildeles personer, der igennem et langt liv har bidraget til retsvidenskabens udvikling. Hun har læst en del om Anders Sandøe Ørsted og har bidraget til flere retshistoriske bøger om ham. Han betragtes af mange som faderen til den nordiske retsvidenskab. Anders Sandøe Ørsted har også haft stor betydning for retsvidenskaben i for eksempel Sverige og Tyskland. Det afhænger af den sammenhæng, han omtales i, hvorvidt hun vil omtale Anders Sandøe Ørsted som Ørsted eller med hans fulde navn. Nogle gange vil Ørsted dække over hendes far, H. C. Ørsted eller A. S. Ørsted og andre gange hende selv. Hun er medlem af H.C. Ørsted Selskabet, som både hun og hendes far støtter op om. Hun har deltaget i de fleste arrangementer vedrørende uddeling af Hans Christian Ørsted Prisen.

Hun blev først opmærksom på navneskiftet, da hun blev kontaktet af et familiemedlem. I starten var hun nysgerrig, men det blev hurtigt til chok, som gik over i fortrængning. Hun kunne ikke forholde sig til navneskiftet. Hun kontaktede DONG for at høre nærmere om navneskiftet. Hun valgte herefter at kontakte en advokat, hvis umiddelbare vurdering var noget nedslående. Hun vidste ikke helt, hvordan hun herefter skulle forholde sig. Det er først senere, at den fulde implikation af DONG's beslutning om at kalde sig Ørsted er gået op for hende. Slægten vil blive associeret med selskabet, og hun ønsker ikke at være associeret med en rudekuvert, som folk modtager. Det er negativt og svært for hende at forholde sig til.

Hun vil ikke karakterisere den e-mail, som hun sendte til DONG, for positiv. Det faktum, at hun skrev, at hun desværre ikke kunne deltage i arrangementet, er ikke et ud-

tryk for, at hun var positivt indstillet over for navneskiftet, men et udtryk for almindelig høflig og ordentlig adfærd. Den pågældende e-mail var sendt til en servicemedarbejder hos DONG.

Det er korrekt, at hendes far foreslog DONG, at de skulle invitere H.C. Ørsted Selskabet. Dette er helt naturligt, idet DONG anførte, at navneskiftet var for at hylde H.C. Ørsted. Hun synes også, at det er helt naturligt at invitere efterkommerne af H.C. Ørsted. Hun er uforstående over for DONG's angivelse af, at det ikke var muligt at finde dem. Hendes fars adresse kan findes på Krak, og han modtager fortsat fanmails.

Henrik Poulsen har forklaret blandt andet, at han er administrerende direktør i Ørsted A/S og har været det siden august 2012. Han var tidligere administrerende direktør i TDC. Han er uddannet cand.merc. i finansiering.

Ørsted-koncernen er en global virksomhed og den førende inden for grøn energi. Deres primære område for grøn energi er havenergi, der udgør 85 % af deres aktiviteter i form af udvikling, opførelse og drift af havenergiparker. Koncernen er derudover aktiv inden for landvind og solenergi, ligesom koncernen har aktiviteter relateret til de danske kraftvarmeværker, der leverer el og gas til danskerne. Ørsted-koncernen omsatte i 2018 for omkring 97 milliarder kroner og havde ca. 6.000 medarbejdere. Koncernens primære markeder er Danmark, Storbritannien, Tyskland, Holland, USA og Taiwan. Set i relation til omsætningen udgør det danske marked ca. 20 %, men kun 5-6 % af koncernens samlede indtjening. Selskabet er kontrolleret af den danske stat, der ejer 50,1 % af aktierne, mens det sjællandske forsyningsselskab, SEAS-NVE, ejer 10 % af aktierne. De resterende 40 % er fordelt på ca. 20.000 aktionærer. Goldman Sachs har i dag ingen rolle i koncernen. Deres repræsentant trådte ud af bestyrelsen i marts 2017, og de sidste aktier blev solgt i oktober 2017.

Visionen for Ørsted-selskaberne er at skabe en verden, som udelukkende kører på grøn energi. Ørsted-selskaberne anser klimaforandringer for den største trussel mod planeten – både for denne og de kommende generationer. Koncernen har i de seneste 10 år været igennem en større omstilling fra sort til grøn energi, hvor de blandt andet har

frasolgt en del aktiviteter vedrørende fossile brændstoffer. I 2017 frasolgte Ørsted-koncernen olie/gas-forretningen, og kraftvarmeværkerne blev omstillet fra kul/gas til bæredygtig biomasse. Parallelt hermed opbyggede de en af verdens største forretninger inden for grøn energi. Udviklingen inden for grøn energi fortsætter, og i øjeblikket koncentrerer udviklingstiltagene sig omkring havvind.

Ørsted-koncernen ekspanderer ude i verden, og der er aktuelt planer om at bygge havvindparker i Asien og USA. Koncernen er samtidig aktiv i relation til landvind i Nordamerika og er begyndt en udvikling inden for solenergi. Der er planer om at investere 200 milliarder kr. i perioden indtil 2030 i global udbygning af grøn energi. Ambitionen er et selskab, som inden 2030 skal være et af de førende grønne energiselskaber i verden. De blev i januar 2019 kåret til et af verdens mest bæredygtige energiselskaber, og ambitionen er at fastholde positionen, således at de anerkendes som et af de førende og mest innovative selskaber inden for grøn energi.

I forbindelse med omstillingen i 2016/2017 og frasalget af olie- og gasaktiviteterne var rationalet bag navnet ikke længere til stede. DONG var en forkortelse for Dansk Olie og Naturgas, og selskabet vurderede derfor, at navnet ikke var velegnet til at understøtte den globale grønne ekspansion, som selskabet planlagde. En omfattende proces vedrørende koncernens nye navn var startet allerede i 2015, og der blev genereret tusindvis af navneideer til den nye grønne energikoncern. I august 2016 var navneideerne screenet ned til en konkret anbefaling til bestyrelsen af navnet Ørsted, således at selskabet blev opkaldt efter H.C. Ørsted. Ideen til navnet kom fra en medarbejder i deres interne brandingteam, der var inspireret af to ting, nemlig arven fra H.C. Ørsted og hans opdagelse af elektromagnetismen samt H.C. Ørsted Værket. Selskabet var også inspireret af H.C. Ørsted som en nytænkende, visionær og driftig person, der mente, at man skulle udnytte kræfterne i naturen til at skabe et bedre samfund. Det er den samme grundtanke, der skal til, hvis man skal skabe en verden, der udelukkende baseres på grøn energi. Det kræver nytænkning og brug af naturens kræfter. Der er derfor et godt match mellem selskabet og H.C. Ørsteds værdier.

H.C. Ørsted Værket var det første rigtig store kraftvarmeværk i Danmark. Det blev indviet i 1920 og navngivet efter H.C. Ørsted, da det blev indviet i 100-året for hans opdagelse af elektromagnetismen. Koncernen har ejet H.C. Ørsted Værket i næsten 100 år. H.C. Ørsted Værket er en central del af varme- og elforsyningen til Storkøbenhavn, og Kulturarvsstyrelsen har samtidig fastslået, at værket er et nationalt industriminde. Det er et ikonisk værk. Elektromagnetismen er det bærende princip i selskabets produktion af elektricitet, dels fra deres kraftvarmeværker og dels fra havvindmølleparker rundt om i verden. Opdagelsen af elektromagnetismen ligger til grund for 90 % af aktiviteterne i deres virksomhed.

De valgte at navngive selskabet Ørsted, som helt naturligt er en henvisning til H.C. Ørsted, men det var ikke nødvendigt at tilføje initialerne H.C., idet Ørsted naturligt associeres med H.C. Ørsted. Der findes en del steder og genstande, f.eks. en park og en satellit, der er opkaldt efter H.C. Ørsted. Nogle gange omtales de med fulde navn og andre gange blot som Ørsted.

Han har stor respekt for de følelser, som Ørsted-navnebærerne har givet udtryk for. Det er svært for ham, der jo ikke er navnebærer, at sætte sig ind i den følelse, som de måtte have. Han kan blot understrege, at selskabet ikke ønsker at være associeret med slægtsnavnet, men med videnskabsmanden H.C. Ørsted, samt at det er den association, som danskerne har, når de hører navnet Ørsted. Han har kendskab til, at der i Ørstedsparken er en statue af H.C. Ørsted. Han ved ikke, om parken er opkaldt efter H.C. Ørsted, Anders Sandøe Ørsted eller dem begge.

I selskabets nye logo er Ø'et udformet som en tænd/sluk knap. Det er en reference til elektricitet og derfor til H.C. Ørsted. Det er udarbejdet af deres interne designchef og er det bærende logo for al virksomhedens kommunikation.

Bestyrelsen blev indledningsvis anmodet om at principgodkende navnet Ørsted efter H.C. Ørsted. Der var stor begejstring for navnet og for de værdier, som navnet repræsenterer. Navnevalget blev godkendt i 2017, hvorefter selskabet begyndte at investere væsentlige beløb i implementering af navnet, ikke mindst i relation til deres IT-systemer.

mer. Navnevalget skulle godkendes endeligt på en generalforsamling som en vedtægtsændring. De modtog et par dage inden generalforsamlingen en henvendelse fra advokat Jens Jakob Bugge. De opfattede henvendelsen som et ønske om dialog og vurderede ikke, at det var et anlæggende for generalforsamlingen. Henvendelsen blev derfor ikke forelagt på generalforsamlingen, der blev afholdt den 30. oktober 2017.

Han var ikke direkte involveret i den juridiske del af processen, men har kendskab til, at der i 2016 var omfattende juridiske undersøgelser af forskellige navne. Det juridiske kontrolcheck resulterede i, at en del navne blev sorteret fra. Han har endvidere kendskab til, at der blev anvendt eksterne juridiske rådgivere med speciale inden for det pågældende område, og at undersøgelserne angik navneloven, selskabsloven, domæneloven og varemærkeloven. Konklusionen var, at det var muligt at benytte navnet Ørsted.

Det nye navn blev lanceret den 2. oktober 2017. De udsendte en koncernmeddelelse, hvori navneskiftet blev annonceret, ligesom der blev inviteret til en lanceringsevent, hvor han selv præsenterede navnet og baggrunden for navneskiftet. H.C. Ørsted og hans værdier blev ligeledes præsenteret. Udover virksomhedens egne ansatte var der også eksterne deltagere til stede. Internt blev der uddelt en brochure, der nærmere skulle forklare navnevalget og fremhæve fortællingen om H.C. Ørsted, herunder hvorfor opdagelsen af elektromagnetismen var helt afgørende for deres forretning. Samtidig hermed blev der lanceret en ekstern kommunikationskampagne.

Der blev ligeledes den 2. oktober 2017 lanceret en brandingfilm, hvor selskabets visioner blev gengivet. Filmen "Love your home" findes i to varianter. En udgave, hvor H.C. Ørsted omtales, og en hvor han ikke fremgår. Filmene blev udsendt på baggrund af en lanceringsplan, der blev vedtaget i bestyrelsen i august 2017. Lanceringsplanen indeholdt en nærmere angivelse af, hvornår de forskellige tiltag skulle lanceres, herunder de to versioner af filmen "Love your home". Den version af filmen, der først blev lanceret, var versionen med H.C. Ørsted, hvor de nærmere redegjorde for valg af navn og inspirationen fra H.C. Ørsted. Senere anvendtes den anden version af filmen, der redegjorde for selskabets grønne vision. Den første version er senere blevet anvendt

igen. Det er en naturlig del af at brande et navn, at man dels fokuserer på navnet og selskabets historie og dels på selskabets vision. Filmene blev også vist i biograferne i 2018 og 2019.

De havde i efteråret 2018 en større kampagne i outdoor-medier, f.eks. på bannere og busser, hvor fortællingen om H.C. Ørsted og elektromagnetismen blev gengivet. Selskabet har også benyttet de sociale medier, hvor de har forklaret om selskabets nye brand, visionerne og relationen til H.C. Ørsted. De har derudover indgået et samarbejde med Planetarium, hvor de opstillede et forsøg vedrørende elektromagnetismen, deltaget i Science Festivalen Bloom og været til stede ved Folkemødet, hvor de udbredte kendskabet til H.C. Ørsted og hans opdagelse. Koncernen vil også i fremtiden markedsføre sig med tilknytning til H.C. Ørsted, både i Danmark og i udlandet.

Selskabet arbejder blandt andet sammen med H.C. Ørsted Selskabet med hensyn til uddeling af rejselegater til studerende. Der uddeles to rejselegater til studerende inden for de naturvidenskabelige fag og to rejselegater til studerende inden for humaniora. Dette er for at understøtte bredden af H.C. Ørsteds interesser.

Ørsted-koncernen vurderer, at folk har taget rigtig positivt imod det nye navn både internt og eksternt. Det er Ørsted-koncernens opfattelse, at folk forstår relationen til H.C. Ørsted, og at han udgør det grundlæggende DNA i virksomheden. Navnet er velegnet til at understøtte en virksomhed, der arbejder med grøn energi. Koncernen har modtaget negative henvendelser fra nogle få navnebærere, herunder sagsøgerne. De har dog modtaget langt flere positive henvendelser end negative – også fra navnebærere.

Ørsted-koncernen har ikke oplevet, at de er blevet associeret med de nuværende Ørsted-navnebærere, og man har heller ingen intention herom. Strategien vil være mislykket, hvis folk relaterede selskabet til navnebærerne. Han vurderer, at de er lykkedes med deres mission, idet folk forbinder selskabet med H.C. Ørsted.

Det vil være et stort tilbageslag for Ørsted-selskaberne, hvis de skal skifte navn igen. Navnet Ørsted har skabt stort momentum, og det vil være en lang og tung proces at

skifte til et andet navn. Selskabet har investeret et trecifret millionbeløb i at skifte navn fra DONG til Ørsted. Ørsted-koncernen har, som en del af processen med lancering af det nye navn, erhvervet domænenavnene, der relaterede sig til Ørsted. De fleste er domæner, som de har købt fra andre – både i Danmark og i udlandet. De har erhvervet mere end 250 domænenavne, og der har været investeret et encifret millionbeløb i den anledning.

Michael Lerche Nielsen har forklaret blandt andet, at han er uddannet i nordisk filologi ved Københavns Universitet. Han blev færdig med sin ph.d. i 1998 og blev sidenhen adjunkt og lektor ved Københavns Universitet, Institut for navneforskning, nu Institut for nordiske studier og sprogvidenskab. Fra 2001 var han udpeget fra universitetet til at være rådgiver for Ankestyrelsen og Kirkeministeriet i personnavnespørgsmål, og i perioden 2002-2003 var han medlem af navnelovsudvalget.

I 2002-2003 var den norske navnelov ret ny og den egentlige igangsætter for den nye danske navnelov. Den norske navnelov havde derfor en stor betydning for navnelovsudvalgets arbejde. I kommissoriet henvistes der direkte til den norske navnelov, herunder at man specifikt ønskede en stillingtagen til muligheden for at give slægtsnavne fri, således at de frit kunne benyttes.

Ørsted har altid været et beskyttet slægtsnavn. Det findes på listen over beskyttede slægtsnavne i Justitsministeriets første bekendtgørelse af navnelisterne fra 1906. Ørsted er et af de borgerlige slægtsnavne, som der findes utallige af i Danmark, f.eks. fra præsteslægter og embedsværket. Et andet eksempel herpå kunne være Mønsted, der i karakter er sammenligneligt med Ørsted, ligesom de har nogenlunde lige mange navnebærere.

Han udarbejdede i 2007 en artikel vedrørende adelige navne og deres popularitet efter ændringen af navneloven. Han så på adelige navne med omkring 100-120 navnebærere og navne som Ørsted og Mønsted, dvs. med 300-400 navnebærere. Ikke overraskende viste resultaterne, at der var en stigning i anvendelsen af disse efternavne efter navnelovens ændring i 2006.

Det er helt sædvanligt at opkalde områder, gader osv. efter store eller kendte personligheder. Det startede i enevældens tid, hvor områder, gader mv. blev opkaldt efter kongen. Det er et europæisk fænomen. I industrialiseringens tid begyndte man at opkalde områder, gader osv. efter almindelige mennesker. Det er noget, der hører bysamfundene til, og som blev styrket efter nederlaget i 1864 med den forstærkede nationalfølelse, som dette medførte. Det er en hæder at få noget opkaldt efter sig. Det er normalt at navngive kommunale og urbane infrastrukturer som veje, parker, pladser mv. efter kendte personer. Det kan dog også være en mere lokal navngivning, f.eks. at byens svømmehal opkaldes efter en sportsmand, der er fra byen.

Han vil skønne, at 20 % af vejnavnene i Danmark henviser til personnavne. Det er som regel således, at et vejnavn bliver mønsterdannende for navne i det omkringliggende område. Et eksempel herpå er H.C. Ørstedvej på Frederiksberg, hvor der i området er en række andre veje opkaldt efter videnskabsmænd. Der findes således Stenstrups allé, Jonstrups Allé og Julius Thomsens Plads. Han har ikke kendskab til baggrunden for navngivningen af H.C. Ørstedvej, der fandt sted året efter H.C. Ørsteds død. Det er typisk at se disse serier af relaterede navne. Der er f.eks. også områder, hvor vejene er opkaldt efter fugle eller buske.

Han var umiddelbart overrasket, da han hørte, at DONG ville skifte navn til Ørsted. Han ville have forventet, at der var en relation mellem personen og selskabet, f.eks. at der var tale om en grundlægger eller oprindelig ejer af selskabet, når man valgte at benytte navnet som selskabsnavn. Ørsted er også et stednavn, så relationen kunne også være, at selskabet lå i Ørsted. Han ville forvente, at der var en sådan nærmere relation. Det er det typiske. Rent sprogligt er det et udmærket navn, der er i overensstemmelse med tidens trend. Det undrer ham, at virksomheder er begyndt at tage den slags personnavne, men som navneforsker synes han, at det er meget interessant.

Retsgrundlaget

Navneloven

Af navnelovens kapitel 1 om efternavne fremgår bl.a. følgende, jf. lovbekendtgørelse nr. 1816 af 23. december 2015 med senere ændringer:

"Ikke beskyttede efternavne

§ 2. Efternavne, der her i landet bæres af flere end 2.000 personer, er ikke beskyttede og kan tages af enhver. Et efternavn, der en gang har været uden beskyttelse, kan ikke senere blive beskyttet efter § 3.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om anvendelsen af stk. 1. Familieretshuset bekendtgør en gang årligt, hvilke navne der ikke er beskyttede efter stk. 1.

Beskyttede efternavne

§ 3. Efternavne, der her i landet bæres af 2.000 personer eller færre, er beskyttede og kan ikke tages af andre, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Beskyttelsen gælder ikke navne, der er omfattet af § 2, stk. 1, 2. pkt., og er ikke til hinder for, at et navn kan tages i medfør af §§ 4-5 eller §§ 7-9."

Af navnelovens kapitel 4 fremgår bl.a. følgende:

"Straffebestemmelser m.v.

§ 26. Den, der uberettiget benytter et navn, straffes med bøde. Påtale finder kun sted, når en forurettet begærer det, eller hvis almene hensyn kræver det.

...

§ 27. Den, der kan godtgøre, at en anden uberettiget benytter vedkommendes navn eller et navn, der har en sådan lighed hermed, at forveksling let kan ske, kan ved dom få den anden tilpligtet at ophøre med brugen af navnet".

De ovenfor anførte bestemmelser blev indført ved lov nr. 524 af 24. juni 2005, navneloven, som trådte i kraft den 1. april 2006.

Navneloven fra 2005 bygger på Navnelovsudvalgets betænkning, betænkning nr. 1446/2004 om personnavne, som dannede grundlag for det pågældende lovforslag, nr. L 27 af 23. februar 2005 (Folketingstidende 2004/05, 2. samling, tillæg A, side 727 ff.). Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. følgende:

"2. Efternavne

2.1. Beskyttede efternavne i stedet for forbeholdte efternavne

2.1.1. Gældende ret

Siden navneloven fra 1904 har man ved anmeldelse til Justitsministeriet kunne forbeholde sit efternavn. Sådanne forbeholdte efternavne kan alene tages, hvis man har en slægtsmæssig tilknytning til navnet. Det gælder også for de almindelige danske efternavne som Jensen og Hansen.

Efter den gældende navnelovs § 7, stk. 2, er det således det retstekniske udgangspunkt, at kun efternavne, der er anmeldt til Justitsministeriet eller er taget ved navnebevis, er forbeholdte navne. I praksis betyder dette, at en lang række meget udbredte efternavne er forbeholdte, mens et stort antal navne, der her i landet kun bæres af et meget lille antal personer, ikke er forbeholdte.

2.1.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har ved sine overvejelser om, hvorvidt der bør ske en fravigelse af kravet om slægtsmæssig tilknytning til et efternavn som betingelse for at tage det, taget udgangspunkt i, at der skal være stærke grunde for at hindre et menneske i at tage det efternavn, det ønsker. Da et efternavn ofte er udtryk for en slægtsmæssig tilknytning til andre bærere af samme navn, finder udvalget, at hensynet til beskyttelsen af slægtsfølelsen fortsat bør være et tungtvejende hensyn.

Udvalget finder dog, at afvejningen af hensynet til den, der ønsker navnet, over for hensynet til dem, der i forvejen bærer navnet, må falde forskelligt ud afhængigt af, hvor udbredt det pågældende navn er. Ved meget udbredte navne er der således efter udvalgets opfattelse næppe nogen krænkelserisiko, da personer, der bærer et meget udbredt navn, ikke har nogen forventning om slægtsmæssig forbindelse til andre personer, der bærer samme navn."

Af lovforslagets specielle bemærkninger fremgår bl.a. følgende:

"Til §§ 2 og 3

Forslaget til §§ 2 og 3 indeholder en væsentlig ændret ordning af, hvilke efternavne der er beskyttede i henhold til navneloven.

...

Efter forslaget til §§ 2 og 3 vil det afgørende herefter blive, om et navn bæres af flere end 1.000 personer. Hvis dette er tilfældet, kan navnet frit tages af enhver. Bæres navnet derimod af op til og med 1.000 personer, vil det kun kunne tages efter de øvrige regler i kapitel 1.

...

Til § 26

Bestemmelsen i *stk. 1* svarer til § 16, stk. 1, i den gældende navnelov, som var en videreførelse af § 17, stk. 1, i lov nr. 140 af 17. maj 1961 om personnavne.

...

Det følger af bestemmelsen, at den, der uberettiget anvender et navn, straffes med bøde. Indledning af straffesag er betinget af, at en forurettet begærer politiet herom, eller at almene hensyn kræver det. Ved 1961-loven blev det præciseret, at straffebestemmelsen, som svarer til den foreslåede, omfatter enhver uberettiget navnebrug, dvs. f.eks. både anvendelse af et navn som efternavn, mellemnavn, kunstnernavn eller lignende.

...

Bestemmelsen, der giver mulighed for ved dom at få kendt en andens brug af et navn uberettiget, svarer til § 16, stk. 2, i den gældende navnelov, som var en videreførelse af § 17, stk. 2, i lov nr. 140 af 17. maj 1961 om personnavne.

Om uberettiget navnebrug, se bemærkningerne til § 26. Anvendelse og fortolkning af bestemmelsen vil som hidtil være et domstolsanliggende."

Som det fremgår ovenfor, blev der ved navneloven i 2005 fastsat en grænse på 2.000 personer i §§ 2 og 3 i stedet for den oprindeligt foreslåede grænse på 1.000 personer. Forslaget om sætte grænsen til 2.000 personer blev fremsat i forbindelse med 3. behandling af lovforslaget. Af bemærkningerne til det pågældende ændringsforslag fremgår bl.a. (Folketingstidende 2004/05, tillæg B, 2. samling, side 1561):

"Ændringsforslagene bevirker, at der ved lovens vedtagelse frigives ca. 160 efternavne i stedet for 315 efternavne med en grænse på 1.000 personer. Ændringerne indføres for yderligere at sikre en minimal krænkelserisiko over for bærere af navne, der frit kan tages af enhver. Bæres et navn af over 2.000 personer i Danmark, er navnet så almindeligt udbredt i Danmark, at bærere af navnet ikke med rette kan forvente at have nogen slægtsmæssig tilknytning til andre bærere af navnet. Hensynet til bærere af et sådant navn er derfor ikke så tungtvejende, at det bør afholde andre fra frit at kunne tage navnet."

Som det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger, er navnelovens §§ 26 og 27 en videreførelse af oprindeligt § 17, stk. 1, henholdsvis stk. 2, i navneloven fra 1961, lov nr. 140 af 17. maj 1961 om personnavne. Om indførelsen af disse bestemmelser i navneloven fra 1961 anføres i den bagvedliggende betænkning (betænkning 254/1960 om en ny lovgivning om personnavne, afsnit 5 om navnebeskyttelse) bl.a. følgende:

"Efter udvalgets mening må man også i fremtiden have en straffebestemmelse ligesom i § 8 i den nugældende lov for den, der uberettiget benytter en andens familienavn som sit familienavn.

...

Udvalget er desuden af den opfattelse, at der, når navnereglerne nu skal kodificeres, bør tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel til, at den, der bærer et bestemt familienavn, ved civilt søgsmål skal kunne få en anden forpligtet til at høre op med en uberettiget brug af navnet. Denne adgang bør stå den private åben, hvad enten den anden har benyttet navnet som familienavn for sig selv, eller han har misbrugt det på anden måde, f.eks. i et skuespil eller en film."

I lovforslaget til navneloven fra 1961 anføres bl.a. følgende i de specielle bemærkninger til straffebestemmelsen (som i lovforslaget var § 18), jf. Folketingstidende 1960-61, 2. samling, tillæg A, spalte 379-380:

"Bestemmelsens formulering er ændret i forhold til udvalgets forslag ... således at den omfatter enhver uberettiget navnebrug og ikke, som efter udvalgets forslag, blot brug af et slægtsnavn som sådant. Der vil således efter bestemmelsen i stk. 1 kunne idømmes straf også for uberettiget anvendelse af et navn f.eks. som mellemnavn, kunstnernavn eller lignende."

§ 8 i lov om Navneforandring, jf. lov nr. 89 af 22. april 1904, lød som følger:

"§ 8. Den, der benytter et ham ikke retlig tilkommende Slægtsnavn som sit, straffes med Bøder fra 50 til 200 Kr. til Statskassen. Sagerne behandles som offentlige Politisager."

Varemærkeloven

For så vidt angår varemærkeloven har begge parter anført, at spørgsmålet om Ørsted koncernens navneskifte skal vurderes i forhold til den dagældende varemærkelov, jf. navnlig følgende bestemmelser i lov nr. 341 af 6. juni 1991:

"§ 3. Varemærkeret kan stiftes enten

- 1) Ved registrering af et varemærke i overensstemmelse med reglerne i denne lov for de varer eller tjenesteydelser, som registreringen omfatter, eller
- 2) ved ibrugtagning af et varemærke her i landet for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke varemærket er taget i brug, og for hvilke det vedvarende anvendes.

Stk. 2. Der kan ikke ved brug stiftes rettigheder til et varemærke, der efter sin beskaffenhed er udelukket fra registrering.

...

§ 14. Udelukket fra registrering er endvidere:

...

- 4) Varemærker, der uhjemlet består af eller indeholder en bestanddel, der kan opfattes som et person- eller virksomhedsnavn, hvortil en anden har lovlig adkomst, eller som et portræt, og der ikke derved sigtes til for længst afdøde personer, eller

som uhjemlet indeholder særegent navn på eller afbildning af en andens faste ejendom.”

Varemærkeloven fra 1991 implementerede Rådets første direktiv af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker (89/104/EØF). Af direktivets artikel 4 fremgår bl.a. følgende:

”Yderligere registreringshindringer og ugyldighedsgrunde vedrørende konflikter med ældre rettigheder

...

4. En medlemsstat kan endvidere træffe bestemmelse om, at et varemærke ligeledes udelukkes fra registrering, eller, hvis det er registreret, kan erklæres ugyldigt i det omfang:

...

c) der kan nedlægges forbud mod brug af mærket på grundlag af en anden ældre rettighed end de rettigheder, der er nævnt i stk. 2, litra b), herunder navnlig:

i) retten til et navn”

Af lovforslaget til varemærkeloven fra 1991 fremgår bl.a. følgende af de specielle bemærkninger til § 14, nr. 4, jf. lovforslag nr. L 83 af 23. januar 1991 (Folketingstidende 1990-91, tillæg A, sp. 1889 ff.):

”Nr. 4 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, nr. 4, og direktivets artikel 4, stk. 4, litra c. De i bestemmelsen nævnte mærker vil som hidtil kunne registreres, hvis der foreligger hjemmel.”

Den dagældende varemærkelov var lov nr. 211 af 11. juni 1959, hvoraf fremgik bl.a. følgende:

”§ 3. ...

Anden mands navn, firma eller særegent navn på en ham tilhørende fast ejendom må ikke uhjemlet benyttes som varemærke.

...

§ 14. Et varemærke må ikke registreres:

...

4) når mærket indeholder noget, der er egnet til at opfattes som anden mands firma eller som anden mands navn eller portræt, og der ikke derved sigtes til for

længst afdøde personer, eller når det indeholder særegent navn på eller afbildning af anden mands faste ejendom,”

Af den bagvedliggende betænkning, betænkning nr. 199/1958, fremgår bl.a. følgende (betænkningens side 98 og side 124-125 med specielle bemærkninger til det pågældende lovudkast):

”Reglen i § 3, 2. stk. 2, der forbyder uhjemlet brug af anden mands navn, firma eller særegent navn på fast ejendom som varemærke, kræver ikke, at den, der påberåber sig denne regel, er erhvervsdrivende, jfr. også reglerne i den gældende lovs § 13 og § 4 nr. 4. Uanset at disse navnes uhjemlede anvendelse som varemærke ikke behøver at være en varemærkekrænkelse, fordi indehaveren ikke selv anvender den som varemærke, forekommer det rimeligt og i overensstemmelse med den gældende varemærkelov at optage reglen i loven. Til nærmere forståelse af denne skal, som også ovenfor bemærket, peges på, at ikke alle sådanne navne kan være udelukket fra anvendelse som varemærker. Personnavne, der er fællesnavne, må således kunne anvendes af andre end navnets bærer, såfremt navnekarakteren er det sekundære, f.eks. navne som »Bjørn«, »Falk«, »Munk« o. l. Efter gældende praksis registreres også sådanne personnavne som varemærker, jfr. U. f. R. 1939 p. 224 vedrørende navnet »Milo«.

...

§ 14

...

Nr. 4. Reglen bestemmer, at varemærket ikke må registreres, når det indeholder noget, der er egnet til at opfattes som anden mands firma eller som anden mands navn eller portræt, og der ikke derved sigtes til forlængst afdøde personer, eller når det indeholder særegent navn på eller afbildning af anden mands faste ejendom. Reglen afløser bestemmelsen i den gældende varemærkelovs § 4 nr. 4, hvorefter varemærket ikke må registreres, når det uden hjemmel indeholder portræt af en anden person end anmelderen, eller angivelser, der tydeligt fremtræder som navnet på en anden person eller et andet firma end anmelderens, eller som navnet på anden mands faste ejendom. I udkastets regel er gjort en udtrykkelig undtagelse for »forlængst afdøde personer«. Denne tilføjelse betyder ingen ændring i gældende registreringspraksis, idet det som hovedregel har været således, at forlængst afdøde personers navne og portrætter kunne anvendes som varemærker.

...

Ved navn sigtes ikke blot til borgerligt navn, men også til pseudonym, signatur, artistnavn o. lign. benævnelse, under hvilken nogen, f.eks. en kunstner, er blevet kendt. Også fingerede navne er udelukket fra registrering, hvilket sædvanligt også vil følge af reglen under rubrum 3.

...

Beskyttelsen vedrører alene anden mands navn eller firma. Der er intet til hinder for, at en anmelder optager eget personnavn eller eget firmanavn i varemærket. Optages personnavnet i varemærket, må dette dog i reglen identificeres ved fornavn eller forbogstaver for det eller de fornavne, anmelderen normalt anvender.

Drejer det sig om navne af almindelig karakter, således at kredsen, der bærer navnet, ikke kan afgrænses, vil en præcisering af navnet normalt ikke være påkrævet.”

Som anført har begge parter for så vidt angår varemærkeloven argumenteret på baggrund af den bestemmelse i 1991-varemærkelovens § 14, nr. 4, hvis indhold og baggrund er gennemgået ovenfor. Denne bestemmelse blev ved lov nr. 1533 af 18. december 2018, som trådte i kraft den 1. januar 2019, afløst af den nugældende varemærkelovs § 15, stk. 3, nr. 6, der lyder som følger:

”Relative hindringer for registrering

§ 15. ...

Stk. 3. Et varemærke kan ved indsigelse udelukkes fra registrering eller kan, hvis det er registreret, erklæres ugyldigt i følgende tilfælde:

...

6) Varemærket består uhemlet af eller indeholder uhemlet et personnavn eller et portræt, hvortil en anden har lovlig adkomst, og der sigtes ikke derved til for længst afdøde personer, når der til navnet eller portrættet er knyttet en ret til at forbyde brugen af varemærket.”

Det fremgår af det pågældende lovforslag (Folketingstidende 2018/19, tillæg A, lovforslag nr. L 49), at formålet bl.a. er at gennemføre den ændring af varemærkedirektivet, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 16. december 2016 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker (2015/2436/EU). Af lovforslagets specielle bemærkninger fremgår bl.a. følgende:

”Bestemmelsen viderefører med visse præciseringer bestemmelsen om beskyttelse af personnavne og portrætter i den gældende varemærkelovs § 14, nr. 4. Med den nyaffattede bestemmelse er således præciseret, at bestemmelsen kan finde anvendelse i det omfang, der til personnavnet eller portrættet er knyttet en ret til at forbyde brugen af varemærket.

I vurderingen af, om et varemærke krænker en ret til et personnavn, skal dog som hidtil tages hensyn til, at en varemærkeregistring ikke indebærer en egentlig navneret, og at forholdet mellem personnavne og varemærker derfor må fortolkes i lyset af de varemærkeretlige grundprincipper. Er der således eksempelvis tale om, at navnet også er et almindeligt ord, en stedsbetegnelse eller på anden måde har en sekundær betydning, kan dette efter omstændigheder begrunde, at personnavnet ikke bør anses gået for nært, når det anvendes i et varemærke. Omvendt kan navne, der ikke som sådan beskyttes efter navneloven, udgøre en hindring for et vare-

mærke, hvis der eksempelvis er tale om navnet på en kendt person eller et kunstnernavn.

Kriteriet »uhjemlet« er videreført fra den gældende varemærkelovs § 14, nr. 4, og skyldes, at der i nogle tilfælde kan foreligge en hjemmel, f.eks. fordi der er tale om mærkeindehavers eget navn, eller at navnet er indarbejdet som varemærke for mærkeindehaver, eller at der foreligger et samtykke fra rettighedshaver.”

Selskabsloven

Selskabslovens § 2, stk. 2, lyder som følger:

”Stk. 2. Et kapitalselskabs navn skal tydeligt adskille sig fra navnet på andre virksomheder, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. I navnet må ikke optages slægtsnavn, firmanavn, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lign., der ikke tilkommer kapitalselskabet, eller noget, som kan forveksles hermed.”

Bestemmelsen stammer fra lov nr. 470 af 12. juni 2009 om aktier og anpartsselskaber (selskabsloven) med en ren redaktionel ændring foretaget ved lov nr. 616 af 12. juni 2013. Loven bygger på betænkning nr. 1498/2008 om modernisering af selskabsretten, hvor bl.a. følgende fremgår af de specielle bemærkninger til et lovudkast om en bestemmelse svarende til ovenstående (betænkningens side 269 om udkast til § 27):

”Forslaget viderefører de gældende navneregler i aktieselskabslovens § 153, stk. 1 og 2, og anpartsselskabslovens § 2, stk. 1 og 2. Der er dog tale om en sammenskrivning af de to bestemmelser, og samtidig er der foretaget visse sproglige tilpasninger. Det er ikke med den nye affattelse tilsigtet at ændre den gældende retstilstand.

De foreslåede navneregler i §§ 27-30 skal ses i sammenhæng med det kompleks af regler, der alle har til formål at sikre dels identifikationen af den enkelte virksomhed, vare eller tjenesteydelse, dels at en betegnelse ikke krænker andres rettigheder eller virker vildledende. Forslaget til navneregel i kapitalselskabsloven er derfor ikke udformet til at dække alle facetter af navneproblematikken, men er ment som supplement for så vidt angår de særlige krav til kapitalselskabers navne på baggrund af de øvrige bestemmelser i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven, fællesmærkeloven og markedsføringsloven.

...

Bestemmelserne i forslaget *stk. 2* udgør sammen med bestemmelser i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, varemærkeloven, fællesmærkelov, lov om markedsføring og særlige navneregler i særlovgivningen et system af sammenhængende regler, som tilsigter at skabe klarhed og retssikkerhed med hensyn til erhvervslivets betegnelser.

Et kapitalselskabs navn må ikke indeholde betegnelser, der er eneretsbeskyttet ved særlovgivning. Den foreslåede bestemmelse skal sikre en identifikation af den enkelte virksomhed uden at krænke andres rettigheder eller vildlede offentligheden. Det påhviler de for kapitalselskabet ansvarlige at foretage en forsvarlig navneundersøgelse forud for anmeldelsen for derved at imødegå risikoen for at krænke andres rettigheder. Navneregistrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udgør ikke en ekstinktiv rettighedserhvervelse."

Lov nr. 370 af 13. juni 1973 om aktieselskaber indeholdt bl.a. følgende bestemmelse:

"§ 153. Aktieselskaber er pligtige og eneberettigede til i deres navn at benytte ordet "aktieselskab" eller deraf dannede forkortelser.

Stk. 2. Aktieselskabers navne skal tydeligt adskille sig fra hinanden og fra anpartselskabers navne. I navnet må ikke optages slægtsnavn, firma, særegent navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lignende, der ikke tilkommer selskabet, eller noget, som kan forveksles hermed."

Af det pågældende lovforslags specielle bemærkninger fremgår bl.a. følgende (Folketingstidende 1972/73, tillæg A, sp. 4353 ff.):

"Bestemmelserne i forslaget § 153, *stk. 2-3* om aktieselskabsnavne svarer i det væsentlige til reglerne i AL 1930 § 2, således som disse fortolkes i juridisk og administrativ praksis. Beskyttelsen mod benyttelse af tredjemands navn, firma m.v. er nærmere præciseret og udvidet på linie med beskyttelsesreglerne i konkurrenceloven og varemærkeloven. Tredjemand beskyttes herefter ikke blot mod brug af navn på fast ejendom, varemærke, forretningskendetegn og lignende - herunder telegramadresser - men også mod, at et aktieselskab i sit navn optager noget, der kan forveksles med hans navn, firma o. s. v.

Som en ny almindelig regel fastslår forslaget i øvrigt, at et aktieselskabs navn ikke må være egnet til at vildlede, jfr. varemærkelovens § 14.

Forslagets bestemmelser er ligeledes i alt væsentligt overensstemmende med de navneregler, der foreslås i det udkast til ny firmalov som indeholdes i firmalovudvalgets betænkning nr. 613 af 1971. Såfremt firmaloven ændres som foreslået i betænkningen, vil firmalovens navneregler, der finder anvendelse for alle firmaer, i vidt omfang supplere og præcisere forslaget s 153. *stk. 1-4.*"

Parternes synspunkter

Sagsøgerne har navnlig gjort gældende, at deres motiv til sagsanlægget er uden betydning, og at de som bærere af et beskyttet efternavn ikke skal forklare, hvorfor de ønsker at føre denne sag. Deres ideelle interesse i at føre sagen er i øvrigt baseret på en række forhold, herunder overordnet ønsket om at værne om deres navn Ørsted. Hertil kommer, at de ikke ønsker at blive forbundet med de sagsøgte inklusive selskabernes

fortid, nutid og ukendte fremtid eller at se disse lukrere på Ørsted-navnet. Endelig ønsker de at forhindre, at der i fremtiden lægges unødige begrænsninger i forhold til deres, deres familiemedlemmers og efterkommeres muligheder for at benytte deres eget navn erhvervsmæssigt.

Ved vurderingen af, om de sagsøgte har handlet retsstridigt efter selskabsloven, varemærkeloven, varemærkeforordningen, domæneloven og markedsføringsloven ved at benytte det beskyttede navn Ørsted som selskabsnavn og kendetegn, skal der tages udgangspunkt i navnelovens regler, og førstnævnte regelsæt skal fortolkes i lyset heraf. Ørsted er et efternavn, som nyder en særlig beskyttelse, jf. navnelovens §§ 3 og 27, fordi der er under 2.000 bærere af navnet Ørsted. Ørsted A/S er endvidere ikke stiftet af en person, som bærer eller bar efternavnet Ørsted. Det følger af navnelovens § 27, at en person, der kan godtgøre, at en anden uberettiget benytter vedkommendes navn eller et navn, der har en sådan lighed hermed, at forveksling let kan ske, ved dom kan få den anden tilpligtet at ophøre med brugen af navnet. Hvis navnelovens regler ikke yder nogen beskyttelse, kan markedsføringslovens §§ 3 og 22 og almindelige retsgrundsætninger yde en supplerende beskyttelse.

Til støtte for påstand 1-10 er det herefter gjort gældende, at de sagsøgte registrering og brug af det beskyttede efternavn Ørsted og de næsten identiske Orsted og Oersted som danske varemærker og EU-varemærker, selskabsnavne, domænenavne og forretningskendetegn i øvrigt, er i strid med og kan forbydes i medfør af navnelovens § 27, jf. tillige navnelovens § 3. Navnelovens § 27 kan anvendes som hjemmelsgrundlag for et forbud også over for en juridisk person, der bruger eller har registreret det beskyttede navn Ørsted, eller noget der kan forveksles hermed, som et selskabsnavn/varemærke/kendetegn/domænenavn. Endvidere skal også overholdes både navnelovens regler, herunder § 3 og § 27, og andre regler, herunder selskabsloven, domæneloven, varemærkeloven, varemærkeforordningen, markedsføringsloven og almindelige retsgrundsætninger. De sagsøgte har bevisbyrden for, at brugen af Ørsted er lovlig, da der gælder en formodning om retsstridighed ved brug af beskyttede efternavne. Hertil kommer, at Ørsted A/S' varemærkeregistreringer og selskabsnavneregistreringer ikke i

sig selv medfører, at Ørsted A/S hermed har hjemmel til at bruge det beskyttede navn Ørsted efter navneloven.

Grænsen på 2000 navne i navnelovens § 3 vedrørende beskyttede efternavne som Ørsted har afgørende betydning for, om Ørsted A/S' brug og registrering af Ørsted og de næsten-identiske Orsted og Oersted er retsstridig efter navnelovens § 27, selskabsloven, varemærkeloven, varemærkeforordningen, domæneloven, markedsføringsloven og almindelige retsgrundsætninger. Videre har Ørsted A/S ikke hjemmel til at gøre brug af Ørsted, da Ørsted A/S ikke har samtykkeerklæringer fra samtlige personer, som bærer Ørsted som efternavn.

Ejerskabet til H.C. Ørsteds Værket skaber heller ikke hjemmel til at gøre brug af eller registrere det beskyttede efternavn Ørsted. Bygningen hedder ikke Ørsted alene. Det vil være i strid med praksis, lovens formål og indebære væsentlige omgåelsesrisici, hvis det blotte ejerskab til en ejendom eller et anlæg navngivet med en del af et beskyttet efternavn skulle hjemle en generel kendetegnsretlig ret til brug af navnet. Den blotte navngivning skaber ikke en varemærkerettighed, og de sagsøgte har under alle omstændigheder ikke brugt H.C. Ørsted Værket som et varemærke. Ligeledes har Ørsted ikke sekundær betydning. Tredjemands registreringer af Ørsted er derimod begrundet i geografisk beliggenhed eller ejers/stifters navn, og Ørsted opfattes ikke i den konkrete sammenhæng som en stedsbetegnelse, hvorfor ingen af disse forhold kan hjemle de sagsøgte registreringer og brug.

Brugen af Ørsted er endvidere retsstridig og sker som og refererer til et efternavn, idet Ørsted ikke er ledsaget af forbogstaver eller fornavne og udgør den eneste bestanddel af navnet. Det er uden betydning, om de sagsøgte i deres hidtidige øvrige kommunikation måtte have anført, at der med Ørsted blev refereret til H.C. Ørsted, eller at en del af koncernens aktiviteter kan forbindes med dennes opdagelse af elektromagnetismen.

Ved vurderingen af en eventuel opfattelse af efternavnet Ørsted og retsstridigheden af registrering og brug heraf skal der i lyset af sagsøgernes meget hurtige indsigelse den

24. oktober 2017 lægges vægt på situationen den 1. oktober 2017 lige forud for DONG Energy A/S' offentliggørelse af navneændring m.v. den 2. oktober 2017, subsidiært på situationen den 24. oktober 2017. Dokumentation for, hvorledes tredjemand måtte opfatte navnet, som vedrører situationen efter disse tidspunkter, er uden betydning og understøtter i øvrigt ikke, at Ørsted ikke er brugt og fremtræder som et efternavn. Hertil kommer, at det ikke er dokumenteret, at navnet Ørsted på det for sagens afgørelse relevante tidspunkt utvetydigt blev forbundet med H.C. Ørsted, tværtimod må dette anses for usandsynligt. De tilvejebragte spørgeundersøgelser er uden bevisværdi som følge af tidspunktet for deres gennemførelse, undersøgelsernes konstruktion samt spørgsmålenes rækkefølge og indhold mv. og er i øvrigt utilstrækkelige som bevis.

Til støtte for påstandene 2 og 7-9 er det endvidere gjort gældende, at Ørsted er forveksleligt med Ørsted (næsten-identisk), hvilket er underbygget af de sagsøgte egen kommunikation, og at de sagsøgte er uberettiget til at benytte og have registreret disse navne som EU-varemærker og domænenavne. Videre er det til støtte for påstand 8 yderligere gjort gældende, at Ørsted A/S uberettiget benytter og har registreret det næsten identiske navn Oersted som domænenavn. Der kan derfor tillige nedlægges forbud mod brugen af Ørsted og Oersted med hjemmel i navnelovens § 27.

Endvidere er det til støtte for påstand 1-2 i relation til selskabsloven gjort gældende, at de sagsøgte har bevisbyrden for, at brug og registrering af Ørsted og Ørsted er lovlig efter selskabsloven, når dette er i strid med navneloven. Da der ikke er samtykke til registrering og brug af det beskyttede navn Ørsted som selskabsnavn fra samtlige Ørsted-navnebærere, og da der ikke i øvrigt med udgangspunkt i sagens konkrete forhold er hjemmel i selskabslovens § 2, stk. 2, til at bortse fra beskyttelsen af sagsøgernes navnerettigheder efter navneloven, skal selskabsregistreringerne og brugen af Ørsted og Ørsted, der bruges uden forbogstaver, forbydes, og navnene skal slettes, jf. selskabslovens § 2, stk. 2, § 3, stk. 1, markedsføringslovens §§ 3, 22 og 24 og navnelovens § 27, jf. § 3, og almindelige retsgrundsætninger. Endelig er de sagsøgte EU-varemærkeregistreringer og danske varemærkeregistreringer, hvori Ørsted indgår, uden betydning i forhold til bedømmelsen af lovligheden af selskabsnavneregistreringerne af Ørsted.

Til støtte for påstand 3-5 er det endvidere gjort gældende, at Inbicon A/S' registrering og Ørsted A/S' brug af varemærkerne ØRSTED og ORSTED, samt Ørsted Bioenergy Thermal Power A/S' og Renescience A/S' registrering og brug af henholdsvis GREEN WASTE SOLUTIONS BY ØRSTED og RENESCIENCE BY ØRSTED som varemærker er retsstridige og kan forbydes, jf. varemærkelovens § 3, stk. 2, og § 14, nr. 1 og 4, ligesom de sidstnævnte danske varemærkeregistreringer er ugyldige og skal slettes, jf. varemærkelovens §§ 28 og 29.

Det følger af varemærkelovens § 14, nr. 4, dens forarbejder og efterarbejder, at det er den underliggende retsstilling navneloven, der er afgørende for, i hvilket omfang beskyttede efternavne som Ørsted udgør en hindring mod registrering og brug af de sagsøgte varemærker. Patent- og Varemærkestyrelsens ændrede praksis fra 1996 om kun at yde beskyttelse til efternavne med under 30 bærere er uden hjemmel og i klar modstrid med gældende ret, herunder navnelovens bestemmelser, hvilket Patent- og Varemærkestyrelsen er opmærksom på og har erkendt. De sagsøgte kan derfor ikke støtte ret på denne grænse. Det fremgår klart af forarbejderne til varemærkelovens § 14, nr. 4, at der ved brug eller registrering af et efternavn, hvor kredsen, der bærer navnet, kan afgrænses, er krav om en præcisering af navnet ved tilføjelse af fornavne eller forbogstaver i varemærket, således at den, som har samtykket til brugen eller registreringen, klart individualiseres. Samtykket fra en enkelt navnebærer af Ørsted, er også derfor uden betydning. Stifteren af Ørsted A/S har ikke dette navn, og selskabet har ej heller indhentet samtykke fra samtlige rettighedshavere til dette navn, herunder sagsøgerne, hvorfor varemærkerne "uhjemlet består af eller indeholder" Ørsted. Hertil kommer, at Ørsted i varemærkerne kan opfattes og bliver opfattet som et personnavn, da det er et personnavn, hvortil en anden, sagsøgerne, har lovlig adkomst.

Videre fremgår det ikke, at varemærket Ørsted sigter til en for længst afdød person, hvorfor undtagelsesbestemmelsen for forbuddet mod brug af beskyttede efternavne, der skal fortolkes indskrænkede, af den grund ikke finder anvendelse på registreringer og brug af ØRSTED. Det er i den forbindelse uden betydning, om de sagsøgte har haft et ønske om at sigte til H.C. Ørsted, når dette ikke fremgår af mærket, og når Ørsted ikke har løftet sin tunge bevisbyrde for, at "Ørsted" på lanceringstidspunktet, subsi-

diært senest den 24. oktober 2017, af en væsentlig del af den relevante omsætningskreds blev opfattet som en henvisning til H.C. Ørsted.

De sagsøgte har endvidere ikke opfyldt de skærpede betingelser for indarbejdelse, som gælder i forhold til beskyttede efternavne, herunder fordi brugen af Ørsted kun stod på i en meget kort periode forud for, at sagsøgerne fremsatte indsigelse. Som konsekvens af den meget hurtige indsigelse fra sagsøgerne har de sagsøgte ikke haft nogen periode at foretage indarbejdelse af Ørsted i, subsidiært alene perioden fra 2. til 24. oktober 2017, hvor sagsøgerne fremsatte indsigelse. Endelig fremtræder figurmærket som ØRSTED, og heller ikke ejerskabet til og brug af navnet H.C. Ørsted Værket eller H.C. Ørstedsværket hjemler brug og registrering af Ørsted eller Orsted som varemærker.

Det fremgår af varemærkelovens § 3, stk. 2, og § 14, nr. 1, at et varemærke, der strider mod lov, ikke lovligt kan registreres og bruges. Det følger herefter, at navnelovens § 27, varemærkelovens § 3, stk. 2, og § 14, nr. 1 og 4, giver mulighed for at nedlægge forbud i forhold til såvel de ibrugtagne varemærker Ørsted og Orsted, uanset at de sagsøgte har registreret tilsvarende varemærker som EU-varemærker, og de danske registrerede varemærker RENESCENCE BY ØRSTED og GREEN WASTE SOLUTIONS BY ØRSTED. Varemærkeforordningens artikel 137 hjemler endvidere udtrykkeligt sagsøgeres forbudspåstand i forhold til brug af de registrerede EU-varemærker Ørsted og Orsted i Danmark, idet sagsøgerne påberåber sig en bedre dansk navnerettighed, jf. navneloven.

Sagsøgerne har videre til støtte for påstand 6 - 8 gjort gældende, at domæneloven skal fortolkes i overensstemmelse med navnelovens §§ 3 og 27. Registreringen og brugen af det beskyttede efternavn Ørsted som domænenavn (ørsted.dk) er på baggrund heraf og domænelovens § 25's retlige standard retsstridig og kan forbydes. Endelig er Sø- og Handelsretten i relation til påstand 9 og 10 kompetent til at træffe afgørelse, om at registreringen og brugen af ørsted.com og orsted.com er i strid med navnelovens § 27, jf. navnelovens § 3, og almindelige retsgrundsætninger.

De sagsøgte har navnlig gjort gældende, at når varemærke- og selskabslovgivningen har særlige regler om personnavne, følger det af lex-specialis-princippet, at kravene til sådanne navne i varemærker og selskabsnavne skal udledes af varemærke- og selskabslovgivningen.

1904-navneloven blev derimod indført med det formål at regulere fysiske personers brug af slægtsnavne som slægtsnavne. Der er intet sted i navnelovgivningen eller forarbejderne hertil støtte for, at navneloven skulle kunne anvendes på juridiske personer. Tværtimod følger det af lovforarbejderne og straffelovens § 25, at navnelovens § 26 kun hjemler straf for fysiske personer, hvilket understøtter, at navneloven i sin helhed er uanvendelig på juridiske personer. Der er heller intet sted i navnelovgivningen eller forarbejderne hertil støtte for, at navneloven skulle kunne anvendes i relation til varemærker og selskabsnavne, dvs. to hovedområder, der allerede forud for 1904-navneloven indeholdt og fortsat indeholder en særlig regulering af brug og registrering af personnavne i varemærker og selskabsnavne. Tværtimod tydeliggør eksemplerne i forarbejderne, at navnelovens §§ 26 og 27 alene er anvendelige på fysiske personer, der gør brug af et navn som mellemnavn, efternavn, pseudonym, kunstnernavn, i et skuespil, i en film eller som en del af et forretningsnavn, hvorved forstås et forretningskendetegn af lokalt afgrænset karakter, men netop ikke et varemærke eller selskabsnavn. Ved fastlæggelsen af, hvad der udgør uberettiget navnebrug efter navnelovens § 27, henviser 2005-lovbemærkningerne til straffebestemmelsen i § 26, hvorfor der ikke er grundlag for at fortolke § 27 bredere end § 26 med hensyn til den omfattede kreds eller kriteriet "uberettiget benyttelse" af et navn - snarere tværtimod, idet § 27 alene skal beskytte private hensyn, mens § 26 tillige skal beskytte offentlige hensyn. Også forarbejderne til varemærkeloven og selskabsloven giver stærk støtte for, at navneloven ikke er relevant inden for varemærke- eller selskabsnavneretten. Selv hvis navneloven var anvendelig på juridiske personer og kunne bruges på særlovsregulerede områder som selskabsnavne- og varemærkeretten, er der hverken i ordlyden eller lovforarbejderne grundlag for, at navnelovens § 27 indeholder en selvstændig regulering af uberettiget navnebrug, der er mere vidtgående, end hvad der følger af varemærkereglene. Der er derfor ingen støtte i lovgivningen for sagsøgernes hovedsynspunkt om, dels at navne-

loven kan anvendes til at forbyde de sagsøgte brug og registrering af Ørsted-betegnelsen som varemærke eller selskabsnavn, dels at en retlig analyse starter i navneloven.

De sagsøgte EU-varemærker skal under retssagen anses for gyldige og kan af EU-varemærkemyndighederne alene erklæres ugyldige, hvis der efter nationale varemærke-regler kan nedlægges forbud mod brugen af EU-varemærkerne. En sådan administrativ ugyldighedssag er end ikke opstartet, og den påkrævede forbudsret eksisterer ikke, idet navneloven er uanvendelig på selskabers brug af navne som varemærker. Varemærkelovens § 14, nr. 4, er ikke en forbudsregel, men en registreringshindringsregel, og analogien af § 14, nr. 4, kan ikke udgøre en forbudsregel. Allerede som følge heraf skal de sagsøgte frifindes for påstand 3 - 5, men selv hvis analogien af varemærkelovens § 14, nr. 4, var anvendelig, ville dens kriterier entydigt støtte de sagsøgte adgang til på den skete måde at gøre brug af Ørsted-betegnelsen.

Ordlyden, forarbejderne, retspraksis, administrativ praksis og litteratur omkring varemærkelovens § 14, nr. 4, støtter, at et efternavn godt kan udgøre et varemærke, hvis efternavnet bæres af mere end 30 personer, hvis mærkeindehaveren og/eller dennes ydelser har en naturlig relation til navnet, hvis mærket ikke opfattes som et personnavn, eller hvis personnavnet sigter til en for længst afdød person. Hvert af disse fire kriterier kan gøre det muligt at opnå en varemærkeret indeholdende et efternavn, uanset dette måtte være beskyttet mod brug som efternavn i medfør af navnelovens § 3. De sagsøgte opfylder alle disse kriterier, og dette får også væsentlig betydning, ikke alene for den varemærkeretlige bedømmelse, men også for de sagsøgte selskabsnavne og domænenavne.

Selskabslovens § 2 er en videreførelse af den oprindelige firmalov og har gennem årene haft forskellige sproglige varianter, der imidlertid er uden betydning for den konkrete tvist. Centralt fra lovforarbejderne er, at navneloven ikke er anvendelig på selskabsnavne, og at selskabslovens navneregulering er født ud af varemærkelovgivningens navneregulering. Selskabslovens navneregulering i de relevante henseender skal fortolkes på samme måde som varemærkelovens § 14, nr. 4. Selskabslovens § 2 indeholder derfor ikke en beskyttelse af efternavne, der er mere vidtgående end kendetegnslovgivningen, hvilket

også ville savne mening. I takt med, at entydig identifikation af selskaber og deres ejerforhold ikke udledes af navnet, men på anden vis, er selskabsnavnerettens selvstændige indhold i dag yderst begrænset og mindre relevant i forhold til tidligere. Baseret på især varemærkereglene bliver det selskabsnavneretligt udslagsgivende for, at de sagsøgte navne ikke er i strid med selskabslovens § 2, idet navnene ikke hindrer entydig identifikation af de sagsøgte, hvor navnene ikke opfattes som et efternavn, herunder skaber en forbindelse til en bestemt Ørsted-familie. Navnene sigter derimod til en for længst afdød person, nemlig H.C. Ørsted. Hertil kommer, at sagsøgernes efternavn ikke udgør en sådan adkomst, at de kan hindre de sagsøgte selskabsnavne, mens de sagsøgte i kraft af EU-waremærkeregistreringer, ejerskabet til H.C. Ørsted Værket, anvendelsen af elektromagnetismen og en samtykkeerklæring har en sådan naturlig relation til det valgte navn, at dette ikke er uhjemlet.

I det omfang der er tale om .dk-domæner, skal sagen afgøres efter domænelovens § 25, der er en god skik-regel, som ifølge forarbejderne skal anvendes til at opnå rimelige og hensigtsmæssige resultater, herunder også ved inddragelse af principperne i navnelovens § 27, varemærkeloven og selskabsloven. Domænenavnspraksis viser klart, at anvendelsen af disse regler og principper i vidt omfang sker i overensstemmelse med varemærkeretlige kriterier og til de sagsøgte fordel.

De sagsøgte har bestridt, at markedsføringslovens §§ 3 og 22 kan bringes i anvendelse i sagen. De sagsøgte gør brug af Ørsted-betegnelsen som varemærke, selskabsnavn og domæne, hvilket er reguleret af varemærkelovgivningen, selskabsloven og domæneloven.

Ørsted er ikke et efternavn i Danmark, og sagsøgerne har ingen navneret til Ørsted-betegnelsen. Hertil kommer, at navneloven ikke finder anvendelse på selskabers varemærker og selskabsnavne, men selv hvis navnelovens § 27 fandt anvendelse, ville den alene hindre navne, der har en sådan lighed med Ørsted, at forveksling let kan ske. Kriteriet er med andre ord væsentligt mere snævert end et sædvanligt varemærkeretligt forvekslelighedskriterium, idet forveksling let skal kunne ske, hvilket sagsøgerne ikke har dokumenteret er tilfældet. Særligt fordi Ørsted på grund af, at Ørsted er et be-

rømt efternavn, der starter med et karakteristisk Ø, er der ingen, der let vil forveksle Ørsted med Orsted, som hverken er eller opfattes som et efternavn

Endelig er de sagsøgtes gennemgående og allerede meget indarbejdede logo, , designet med en tænd-/slukknop, der giver associationer til strøm og dermed de sagsøgtes virksomhed. Logoet understøtter derfor, at Ørsted-betegnelsen ikke fremtræder eller opfattes som et efternavn, men som et forretningskendetegn, der forbindes med de sagsøgtes energivirksomhed og H.C. Ørsted.

Rettens begrundelse og resultat

Efter oplysningerne om antallet af navnebærere kan det lægges til grund, at personnavnet Ørsted er et beskyttet efternavn omfattet af navnelovens § 3.

Der er imidlertid ikke holdepunkter i navneloven, herunder dennes § 27, eller forarbejderne hertil, for at antage, at spørgsmålene om berettigelsen af selskabsnavne og varemærker m.v., hvori Ørsted indgår, skal afgøres udelukkende efter navneloven. Spørgsmålene herom må derimod afgøres på grundlag af de respektive speciallove med inddragelse af navneloven i relevant omfang.

Efter varemærkelovens dagældende § 3, stk. 2, kan der ikke ved brug stiftes rettigheder til et varemærke, der efter sin beskaffenhed er udelukket fra registrering. Spørgsmålet er derfor i første række, om varemærket Ørsted kunne registreres.

Efter varemærkelovens dagældende § 14, nr. 4, er bl.a. et varemærke, der uhemlet består af et personnavn, hvortil en anden har lovlig adkomst, udelukket fra registrering, medmindre der derved sigtes til en for længst afdød person.

Det kan efter bevisførelsen, herunder materialet udarbejdet i forbindelse med lanceringen af navneændringen fra DONG Energy A/S til Ørsted A/S og senere materiale, lægges til grund, at det var hensigten med ændringen til navnet Ørsted A/S at henvise til den for længst afdøde videnskabsmand Hans Christian Ørsted, herunder dennes opdagelse af elektromagnetismen, der ubestridt danner grundlag for elproduktion.

På baggrund af bevisførelsen kan det endvidere lægges til grund, at Hans Christian Ørsteds navn i de fleste sammenhænge omtales med brug af enten fulde navn eller H.C. Ørsted, herunder H.C. Ørsted Værket. I naturvidenskabelig sammenhæng anvendes dog i flere tilfælde alene navnet Ørsted, jf. Ørsted-satellitten, Ørsteds regel, måleenheden Ørsted og DTU's Ørsted-forelæsninger.

Under disse omstændigheder, og når henses til H.C. Ørsteds tætte tilknytning til grundlaget for elproduktion, som er de sagsøgtes hovedforretningsområde, finder retten, at der ved anvendelsen af navnet Ørsted uden angivelse af fornavne eller forbogstaver af de sagsøgte i fornødent omfang henvises til den for længst afdøde videnskabsmand Hans Christian Ørsted. Allerede derfor var varemærket Ørsted ikke udelukket fra registrering, jf. varemærkelovens dagældende § 14, nr. 4. De sagsøgte er derfor ikke udelukkede fra at bruge Ørsted, som varemærke eller forretningskendetegn som sket, eller Orsted, der ikke er et beskyttet navn, som sådan.

Selskabslovens § 2, stk. 2, må efter forarbejderne hertil forstås således, at selskaber, der kan anvende et varemærke, også kan benytte dette varemærke som selskabsnavn eller en del af et selskabsnavn, uanset navnet samtidig er et slægtsnavn. De sagsøgte kan derfor anvende Ørsted som selskabsnavn eller en del heraf, ligesom de kan anvende Orsted, der ikke er et beskyttet navn, som sådan.

Tilsvarende vil selskaber m.v., der kan benytte varemærket Ørsted eller Orsted som varemærker, kunne anvende disse navne som en del af et domænenavn, jf. § 25 i lov om internetdomæner.

Som følge af det anførte frifindes de sagsøgte, i det omfang det enkelte selskab er omfattet af påstandene 1 - 10.

Efter sagens udfald, værdi og omfang skal sagsøgernes respektive retshjælpsforsikringsselskaber in solidum i det omfang, der er retshjælpsdækning, og den enkelte forsikringsdækning rækker, subsidiært statskassen, betale sagsomkostninger til de

sagsøgte med 1.000.000 kr. til dækning af rimelige udgifter til advokatbistand ekskl. moms.

THI KENDES FOR RET:

De sagsøgte, Ørsted A/S, Ørsted - Anholt Offshore A/S, Ørsted EGJ A/S, Ørsted El A/S, Ørsted Horns Rev I A/S, Ørsted Insurance A/S, Ørsted Pipelines A/S, Ørsted Real Estate A/S, Ørsted Sales & Distribution A/S, Ørsted Salg & Service A/S, Ørsted Services A/S, Ørsted VE A/S, Ørsted Vind A/S, Ørsted Wind Power A/S, Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S, Ørsted Horns Rev 2 A/S, Ørsted Nr. 1 2014 A/S, Ørsted Nr. 2 2014 A/S, Ørsted Nr. 3 2014 A/S, Ørsted Nr. 4 2014 A/S, Ørsted Wind Power Denmark A/S, Ørsted Wind Power Holding A/S, Ørsted nr. 1 2008 A/S, Ørsted New Bio Solutions China A/S, Ørsted New Bio Solutions Holding A/S, Ørsted Wind Power TW Holding A/S, Ørsted Nearshore Wind ApS, INBICON A/S, Ørsted North America Holding A/S, Ørsted GWS Avedøre Biogas A/S, Ørsted Energy Storage Solution Holding A/S og Rescience A/S, frifindes.

Mikkel Rundin Ørsted, Mette Marie Ørsted, Søren Peter Ørsted, Hans-Henrik Ørsted, Charlotte Ørsted, Jakob Andreas Ørsted og Gunnar Frederik Ørstedes respektive retshjælpsforsikringsselskaber i det omfang, der er retshjælpsdækning, in solidum i det omfang, den enkelte forsikringsdækning rækker, subsidært statskassen, skal inden 14 dage betale 1.000.000 kr. i sagsomkostninger til de sagsøgte. I det indbyrdes forhold skal sagsøgernes respektive retshjælpsforsikringsselskaber i det omfang, der er retshjælpsdækning, hver betale en syvendedel af sagsomkostningsbeløbet.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 10-05-2019 kl. 10:00

Modtagere: Sagsøgte Ørsted EGJ A/S, Sagsøgte Ørsted A/S, Sagsøgte Ørsted - Anholt Offshore A/S, Sagsøger Gunnar Frederik Ørsted, Sagsøgte Ørsted Insurance A/S, Sagsøgte Ørsted EI A/S, Sagsøgte Ørsted Horns Rev I A/S, Sagsøgte Ørsted Pipelines A/S, Sagsøgte Ørsted Wind Power A/S, Sagsøgte Ørsted Horns Rev 2 A/S, Sagsøgte Ørsted Sales & Distribution A/S, Sagsøgte Ørsted Nr. 4 2014 A/S, Sagsøgte Ørsted Salg & Service A/S, Sagsøgte Ørsted VE A/S, Sagsøgte Ørsted Services A/S, Sagsøgte Ørsted Nr. 3 2014 A/S, Sagsøgte Ørsted Nr. 2 2014 A/S, Sagsøgte Ørsted Vind A/S, Sagsøgte Ørsted Real Estate A/S, Sagsøgte Ørsted Bioenergy & Thermal Power A/S, Sagsøgte Ørsted Nr. 1 2014 A/S, Sagkyndig dommer Henrik Gundelach, Advokat (H) Frank Bøggild, Sagsøgte Ørsted Wind Power Holding A/S, Sagsøgte INBICON A/S, Sagsøgte Ørsted nr. 1 2008 A/S, Sagsøgte Ørsted Nearshore Wind ApS, Sagsøgte Ørsted Wind Power TW Holding A/S, Sagsøgte Ørsted Wind Power Denmark A/S, Sagkyndig dommer Poul Hartvig Nielsen, Sagsøgte Ørsted New Bio Solutions China A/S, Sagsøgte Ørsted New Bio Solutions Holding A/S, Advokat (H) Jens Jakob Bugge